

NÁMA HATTA

zima 2020 • časopis hnutí Hare Krišna

Naslouchání
Z Trutnova do Brna
Kongregační kázání
Srdce vaišnavy

Obsah

4 **SERIÁL**
„What is the Difficulty?“
- Šrúta Kírta dás

8 **PŘEDNÁŠKA**
Cesta ke Krišnovi
- Šríla Prabhupáda

12 **REPORTÁŽ**
Z Trutnova do Brna přes
San Francisco
- Punja Pálaka dás

17 **ŠÁSTRA**
Šrímad Bhágavatam 11.17
- Šríla Vjasadéva

21 **VZDĚLÁVÁNÍ**
Aritmetika 21
- Aruddha déví dásí

24 **FILIZOFIE**
Stručný úvod do indické
filozofie 2
- bhakta Jan Mareš

28 **ISKCON NEWS**
Nečekaná návštěva
- Rádhá Móhan dás

27 **SANKÍRTAN**
Svaté jméno odstraňuje
hmotné touhy a hříšné
činnosti
- Šríla Prabhupáda

31 **ZAMYŠLENÍ**
Hluboko, navěky...
- Kadamba Kánana Svámí

32 **VZPOMÍNKA**
Srdce vaišnavy
- Višákhá déví dásí

37 **ISKCON**
Kongregační kázání
- Bhakti Čáru Svámí

39 **SVATÉ JMÉNO**
Největší áčárja, jaký kdy
existoval
- Bhakti Bringa Góvinda
Svámí

40 **RECEPT**
Tortilly
- bhakta Petr Malý

zakladatel-áčárja Śrí Śrímad A. Č.
Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda
Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny

Vydavatel

CENTRUM PRO VĚDESKÁ STUDIA
Lužce 48, Karlštejn 267 18
www.harekrsna.cz
www.harekrsna-luzce.cz
www.govindashop.cz
www.govinda.cz

REDAKTORKA: Džalángí déví dásí
736 245 446, jalangi@email.cz

SAZBA: Madhu Pandit dás

KOREKTURY: Hémalatá Thákurání déví dásí

PŘEDPLATNÉ: Íšání déví dásí
774 919 977, jimkrupicka@cmail.cz

SPOLUPRACOVALI:

BHAKTA BOB VARGA, BHAKTIN DORIS DRIENOVÁ,
KAVITÁ DÉVÍ DÁSÍ, NITAI NAVADVÍPAČANDRA DÁS,
BHAKTA OLDŘICH JANOTA, PRAHLÁD NRISINHA
DÁS, RÁSABIHÁRI DÉVÍ DÁSÍ, SARVASUKHA DÁS

V časopise jsou použity obrazové
podklady z BBT

Čtvrtletník Náma Hatta, 24. ročník, č. 1
Vydáno v zimě 2020

Registrační číslo MK ČR E 16036

Príspevky na vydávání časopisu
můžete zasílat na adresu vydavatele
nebo na účet časopisu:
2401331184 / 2010

Kde nás najdete

Centrum pro védská studia,
Lužce 48, Karlštejn, 267 18
tel. 311 516 558, 736 107 009
www.harekrsna-luzce.cz

Farma Krišnúv dvůr,
Městečko u Benešova č. 1,
Postupice, 257 01,
tel. 317 796 008, 603 700 512
www.krisnuvdvur.cz

**Hare Krišna centrum
Harinám Mandir,**
Zenklova 107, Praha 8, 180 00,
tel. 603 205 991
facebook.com/harinama.mandir

**Kazatelské centrum
Prabhupád bhavan,**
Durdáková 34, Brno sever, 613 00
tel. 604 472 982, 731 445 474
www.bhavan.cz

Náma Hatta centrum Čakra,
Lutočín 7, Kostelec na Hané,
798 41
tel. 731 154 233

Kazatelské centrum Hari-dhám,
tel. 603 958 447
www.haridham.cz

Farma Nava Gókula,
Skavsko 518, Morkovice-Slížany
tel. 605 732 154
www.gokula.cz

VEGETARIÁNSKÉ RESTAURACE

Góvinda, Soukenická 27, Praha 1
tel. 605 700 872
www.govindarestaurace.cz

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8
tel. 284 823 805
www.govinda-vegclub.cz

Balaráma, Orlická 9, Praha 3
tel. 222 947 365
www.balarama.cz

Góvinda, Husova 464, Benešov
tel: 731 761 831
www.govindabene.cz

Hare Krišna,

nový rok, nové výzvy, nová předsevzetí. A nová šance vymanit se z mentálních a materiálních konceptů, které máme „zažrané“ až do morku kostí. Můžeme se vrátit zase na začátek, nechat stranou všechny těžkosti a nedokonalosti jak nás samotných, tak i ostatních, a zaměřit se jen na ten hlavní a nejdůležitější cíl – stát se čistým oddaným. A doopravdy začít chápat, že všechny naše činnosti ve vědomí Krišny jsou tomuto cíli jen nápomocné. Jinak se tady totiž můžeme „recyklovat“, jak říká Dánavír Gósvámí, donekonečna.

Jak se pomalu učíme, „jak to v bhakti józe chodí“, může se stát, že pozapomeneme, jak jedinečný a spásný je proces, který nám dal Šríla Prabhupáda. A na to, že opravdu není zas až tolik důležité, jak vnějšně můžeme působit na ostatní, jak se nám daří společensky se etablovat nebo jaké dávné zásluhy nás zdobí. To, co se doopravdy počítá, je, jak upřímně a čistě opakujeme svaté jméno, jak soustředěně a do hloubky studujeme knížky Šríly Prabhupády, s jakou odevzdaností a nadšením vykonáváme oddanou službu, jak se nám daří být každým okamžikem plně si vědomými Krišny a tomu odpovídajícím způsobem jednat s ostatními, oddanými i neoddanými.

Do jaké míry se nám to daří, může posoudit každý sám. Je jasné, že do vědomí Krišny přicházíme s různými podmíněnými a můžeme se potýkat s nej-

různějšími obtížemi, nicméně v této otázce hraje největší roli upřímnost. A ta není závislá na tom, jak dlouho kdo v hnutí pro vědomí Krišny je. A přitom je to podle Šríly Prabhupády vlastně jediná cena, kterou musíme za čistou lásku ke Krišnovi zaplatit.

Proto vám všem i sobě do nového roku přeji, ať se nám daří vykutat v našich kamenných srdcích upřímnost, se kterou můžeme znovu a znovu zlepšovat své praktikování oddané služby. A ať jsme obklopeni upřímnými oddanými, kteří nám mohou pomoci neztrácet ze zřetele hlavní cíl – stát se čistými oddanými a vrátit se zpátky k Bohu. A ať naše nadšení a touha neuvadne a my nezůstaneme trčet jen v jakési šedé zóně pseudooddanosti!

Vaše služebnice
Džalángí déví dásí

Zveme vás!

na **středeční program** v Góvindě,
od 18 hodin – Soukenická 27, Praha 1

na **nedělní hostinu** v chrámu Lužce,
od 14 hodin – Lužce 48, Karlštejn

a do dalších chrámů, středisek a restaurací hnutí
Hare Krišna po celé České republice

Moje matka připravovala prvotřídní burisony

20. března 1975,
ISKCON Džuhu
Beach, Bombaj,
Indie

Jednou večer si mě Šríla Prabhupáda zavolal do svého pokoje.

„Dnes večer bys mi mohl připravit praženou rýži a arašidy,“ řekl. „To mě zasytí, ale není to těžké. Po tom, co jsem snědl včera večer, se mi špatně vstávalo a pracovalo na překladech. Pražená rýže žádné potíže s trávením nepůsobí.“

Složil jsem poklonu, a když jsem odcházel z pokoje, nemohl jsem se ubránit úsměvu a jen jsem kroutil hlavou. Neřekl jsem mu nic, ale chtěl jsem se zeptat, jak se to mohlo stát. Vždycky vstával okolo první hodiny ranní a věnoval se překládání.

Opustil jsem jeho pokoj a pustil se do přípravy pražené rýže a arašídů. Řekl mi, abych to podával s nakrájenou okurkou a zázvorem jako přílohou. Nejprve se dělal čóns a potom se burisony a arašidy daly do woku a smažily se tak dlouho, dokud nebyla všechna zrnka opražená. Donesl jsem mu to do pokoje spolu s horkým mlékem, oslazeným cukrem. Krátce poté, co

dojedl, si mě zavolal a řekl mi, že je čas na masáž.

Při večerních masážích buď seděl, nebo ležel na zádech. V jeho příbytku v Džuhu jsem sedával na jeho lůžku vedle něj, protože lůžko bylo zakryté moskytiérou. V místnosti panoval neuvěřitelný klid.

Tato masáž začala dosti nevinně. V Džuhu bylo vždy vedro. Šríla Prabhupáda ležel na svém lůžku. Bylo takové horko, že nepotřeboval přikrývku. Začal jsem mu masírovat nohy. Byla to moje nejoblíbenější část dne. V této době nikdo do jeho pokoje nevcházel, ani jeho tajemník nebo jeho editor sanskritu. Byla to denní doba vyhrazená pro jeho osobního služebníka. Pobývat s ním v jeho místnosti byla nesku-tečná výsada.

V takových chvílích jsem si jen obtížně dokázal představit, že jsem v jedné místnosti s duchovním učitelem celého světa. Nebylo těžké si uvědomit, že jemu jsou ale podobné úvahy naprosto lhostejné. Bylo to na něm vidět v každém okamžiku. To, co bylo důležité ve spo-

lečnosti, se ho netýkalo, zato jeho odhodlání sloužit Krišnovi nemělo obdoby.

Masíroval jsem mu nohy asi deset minut, když, aniž by otevřel oči, na mě začal mluvit: „Moje matka připravovala prvotřídní praženou rýži,“ řekl, zatímco jsem mu masíroval nohy. „Měla speciální wok. Velmi masivní wok, který se dal hodně rozpálit. Do woku se nasypal písek a rozpálil se na ohni. Pak se tam nasypala rýže a zamíchalo se to. V rozpáleném písku rýže pukala. Potom se to proselo, aby písek propadal. Při prosévání bylo zapotřebí velké pečlivosti. Rýže se musela důkladně čistit, dokud veškerý písek nebyl pryč.“

Chvilku se odmlčel a pak pokračoval: „Matka nám to připravovala často. Taková opražená rýže je velmi chutná. Máma byla prvotřídní kuchařka. Všechno, co dělala, dělala skvěle. Úplně přirozeně. Moje sestra byla také velmi dobrá kuchařka. Naučila se to od matky. I já jsem se tak naučil vařit, stačilo, že jsem při tom matku pozoroval.“

Ve védské společnosti bylo vaření povinností žen. Ženy se mu věnovaly celé dny. Manžel a děti dostávali vynikající prasádam a všichni byli šťastní. Ženy trávily dny vařením a sušením potravin. Nakládaly a připravovaly nejrůznější druhy potravin a svařovaly mléko na ghí. To byla jejich specialita. Když se

Šríla Prabhupáda byl odborník ve všem

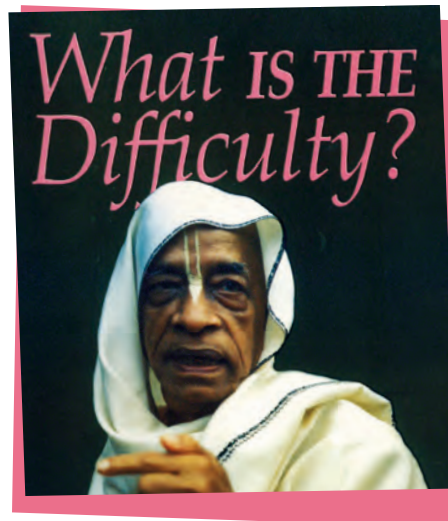

ve védské kultuře konalo nějaké shromáždění, všechny ženy se daly dohromady. Ať to byl svátek jakýkoliv, každý něco donesl. Díky tomu mohli pořádát velké slavnosti.“

Prabhupáda, stále ponořený do vzpomínek na své dětství, pak pokračoval: „Když jsme byli mladí, nebyla o jídlo žádná nouze. Vždy jsme měli jídla dost. V obdobích, kdy dozrává mango, jsme měli v domě koš plný manga. Jako děti jsme lítali po domě a hráli jsme si. Vždy, když jsme běželi kolem toho koše, tak jsme si nějaké to mango popadli. Po celý den jsme jedli manga. Nemuseli jsme vůbec přemýšlet, „Mohu si vzít mango?“ Měli

jíme jídla dostatek. Takže život byl jednoduchý. Můj otec toho příliš nenamluvil, ale vždycky se postaral o dostatek jídla. Neměli jsme žádné problémy.“ Prabhupáda ležel uvolněně a já jsem pokračoval v masírování jeho nohou a chodidel. Neřekl jsem ani slovo. Co jsem také mohl říct? Cítil jsem jen blaženost.

Šrílo Prabhupádo, díky vaší blízkosti jsem pochopil význam pojmu „bezpříčinná milost“. K tomu, abych mohl být ve vaší společnosti, nemluvě o chvílích, jakou byla tato, nebylo zapotřebí vykonávat množství zbožných činností. Vy-

stihnout to slovy není možné, ale přesto to zkusím. Byly to momenty věčnosti. Prosím, dovolte mi sloužit vám věčně.

Snaží se mě vydírat

Nikdy jsem nepřestával žasnout, co všechno Šríla Prabhupáda dokázal, když přitom musel jednat s tak velkým množstvím mladých a nezkušených žáků. Šríla Prabhupáda byl odborník ve všem. Ve svém pokoji v Bhaktivédánta Manoru dokázal třeba dvě hodiny diskutovat se světovým šampiónem Formule 1 o fungování automobilového motoru. A pak jsme tady byli my, jeho žáci; odborníci v plýtvání penězi, překrucování jeho pokynů a nepochopení toho, co si přál.

Bylo to jen pár týdnů před plánovaným otevřením Krišna-Balaráma Mandíru. Již v předcházejícím období se nakupilo spousta zádrhelů. Šríla Prabhupáda nesnášel nedodržování termínů a plýtvání penězi. Někdy se zdálo, že očekává, že se budou projekty realizovat, aniž by se utratily jakékoliv peníze. Minimálně očekával, že jeho žáci požadované finanční prostředky opatří sami a nebudou je žádat od

něj. V roce 1975 většina peněz na výstavbu chrámů v Indii přicházela ze Západu.

Toho dne seděl ve svém pokoji v Kalkatě, a před ním šest jeho starších žáků. Jeden oddaný tlumočil zprávu, která přišla telefonicky z Vrindávanu. Řekl Prabhupádovi, že na dokončení stavby a slavnostní otevření požadují další finance. Nic dalšího už Prabhupáda nehodlal poslouchat. Udeřil pěstí do stolu a zakřičel: „Moji žáci se mě snaží vydírat tím, že slavnostní otevření se nebude konat v plánovanou dobu. Vzali si už tolik peněz, a teď jich chtějí ještě víc a festival se konat nebude.“

Seděl jsem v rohu místnosti celý zkoprnělý. Ve všech těchto situacích jsem se cítil bezmocný, neschopný pro svého duchovního učitele cokoli udělat. Měl jsem pocit, že mi srdce tluče málem tak hlasitě jako Prabhupádova pěst do stolu. Prabhupáda pokračoval, rozhořčený naší neschopností. „Mně

21. března 1975,
ISKCON Kalkata,
Indie

je to jedno, jestli se festival konat bude, nebo ne. Já s tím už nechci mít nic společného.“ Pak všem narážal, aby odešli z pokoje.

Kdo chápe mysl čistého oddaného? Já rozhodně ne. Jen jsem si přál, aby se Prabhupáda nemusel trápit tím, co mu způsobujeme. Pracoval usilovně celá léta, aby nám dal to, co teď máme. Myslím, že jen pár jeho následovníků dokáže docenit to, jak tvrdě pracoval na vytvoření naší společnosti a založení chrámů po celém světě. Když teď po chrámech cestujeme, připadá nám samozřejmé, že máme pro vykonávání své služby zajištěné všechny vymoženosti.

Po nějaké chvíli jsme se s Ráméšvarou vrátili do jeho pokoje a složili poklony. Šríla Prabhupáda seděl za stolem a tvářil se velmi vážně. Ráméšvara řekl: „Zkusím zařídít,

abychom dostali peníze z Ameriky.“ Jeho Božská Milost odvětila: „Jestli to chceš udělat, tak to udělej, ale já už o tom nechci nic slyšet. Nechci s tím již mít nic společného.“ Ráméšvara se pak odebral do města telefonovat a zařizovat, aby se do Vrindávanu dostaly potřebné peníze.

Otevření chrámu se samozřejmě konalo podle plánu. Když Śrīla Prabhupáda přijel do Vrindávanu, ujal se organizace. Nejdůležitější bylo, aby všechno bylo provedeno prvotřídně. Prál si, aby Indové brali jeho západní vaišnavy vážně. Pověřil starší členy GBC péči o všechny náležitosti. Džajatírtha byl hlavní púdzárí, Bhavánanda měl dohlédnout na to, aby vše bylo náležitě čisté. Další člen GBC zajišťoval ubytování. Śrīla Prabhupáda nikdy nic neopomněl. Vždy věděl, co se právě děje, aniž by musel vycházet z pokoje. Každý den jsem určitě naběhal celé kilometry přecházením mezi chrámem a jeho příbytkem. Povolával si mě k sobě do pokoje a říkal: „Běž sehnat Surabhiho... Sežeň Džajatírthu... Přiveď mi Bhavánandu.“

Věděl o všech našich nedostacích a našich omezených schopnostech. Milostivě nám dovolil zapojit se do jeho oddané služby, v nejposvátnějším z dhámů. Byl, je a navždy bude náš věčný dobrodinec.

Prál si, aby při otevírání chrámu Krišny a Balaráma ve Vrindávanu bylo vše prvotřídní

**Śrī Śrī
Nityā Navadvīpačandra**

Mahāprasādam

SLADKOSTI • SLANÉ KEŠU • ČIDVA • SMĚS OŘECHŮ A SUŠENÉHO OVOCE

K DOSTÁNÍ:

- v restauraci Góvinda Soukenická, Praha •
- v chrámu ISKCON Lužce •
- online na www.govindashop.cz (pouze pokud objednáváte i jiné zboží z e-shopu) •
- možnost zaslání poštou - samotné mahāprasādam objednávejte na e-mailu ss.tm@seznam.cz •

Śrīlo Prabhupádo, vašemu milosrdenství nebylo vždy snadné porozumět. Svěřoval jste vašim vedoucím mnoho povinností. Tuto náročnější službu provázela i větší odpovědnost. Někdy, když jste stál

před Božstvy, jste nás velmi vážným hlasem vyzýval, abychom pochopili, že sloužíme Krišnovi. Říkal jste to s plným vědomím toho, že vy Mu sloužíte. Chápal jste také, že naše realizace není stejná jako vaše.

Dokázal jste nám pomáhat nejrůznějšími způsoby. Ale jak jste mi jednou řekl v Nové Dvářece: „Nakonec bude každý z nás muset letět svým vlastním letadlem.“

Májá má velkou moc, a čím více služby vykonáváme, tím více nás zkouší. Pečlivým následováním vašich pokynů se člověk dostává pod vaši ochranu. Mnohokrát jste rovněž zmiňoval: „Když budete odříkávat šestnáct koleček denně a dodržovat usměrňující zásady, májá se vás ani nedotkne.“

Dostávají na pití mléko od krav?

24. března 1975, ISKCON Májápur, Indie.

Při mé první cestě do Indie se Šrílou Prabhupádou jsem během prvních dvou měsíců prodělal žloutenku, malárii, kolitidu a, jak jinak, dyzentérii. Následky přetrvávaly a moje zdraví bylo dost otřesené. Tentokrát trvala celá cesta Šríly Prabhupády po Indii asi dva měsíce a díky milosti mého milovaného Gurudévy jsem zůstal celou dobu zdravý.

Je mi trapné takto hovořit o mých aktivitách, ale nezbyvá mi nic jiného, protože Šríla Prabhupáda osobně dohlížel na to, abych dostával všechno, co jsem pro své zdraví potřeboval. Jedl jsem čerstvé ovoce, jogurt a sýr z kravského mléka. K tomu jsem jedl zeleninu a rýži vařenou na páře. Ke snidani jsem také jedl ovesné vločky. A samozřejmě jsem také jedl zbytky po Prabhupádovi, kdykoliv se taková příležitost naskytla. Občas se mě ptal, zda dostávám čerstvé kravské mléko a dostatek ovoce. Nabádal mátádží, dohlízející na vaření, abych dostával vše potřebné. Šríla Prabhupáda se o moji výživu staral ani ne jako otec, spíše jako milující, starostlivá matka. Byl jsem jeho laskavostí okouzlený. Tolik o nás pečoval. A stále pečuje. K mému zahanbení musím říci, že jsem si nikdy takovou přízeň nezasluhoval.

Prabhupádova úžasná kvalita milosrdenství se nevztahovala pouze na mě. Miloval všechny své žáky. Když přijel do Krišna-Balaráma Mandiru na otevření chrámu, zavolal si všechny vedoucí do svého pokoje a zeptal se: „Jak je o všechny postaráno? Dostávají na pití mléko

od krav? Musí dostávat kravské mléko. Neměli by dostávat na pití mléko od buvolů.“

Nedokážu dostatečně zdůraznit, kolikrát Šríla Prabhupáda hovořil o důležitosti podávat oddaným kvalitní prasádam. Jedna z prvních lekcí, kterou jsem od Prabhupády dostal, byla, že každý návštěvník musí dostat před odchodem prasádam, i kdyby to měl být jen jeden kousek ovoce.

V průběhu utsavy, festivalu při otevření Krišna-Balaráma Mandiru, bydleli oddaní v různých ubytovnách poblíž chrámu, protože v chrámu na to nebyla dostatečná kapacita. Šríla Prabhupáda říkal těm, kteří byli za ubytování odpovědní: „Dbejte, aby oddaní měli kvalitní zázemí. Neměli by zakoušet žádné nepohodlí.“ Bylo povznášející sledovat osobu vědomou si Krišny v akci. Šríla Prabhupáda si plně uvědomoval všechno, co se dělo kolem něj, i všechno, co se kolem něj naopak nedělo. Jeho milující pozornost povzbuzovala všechny oddané k tomu, aby ze sebe vydávali to nejlepší.

Šríla Prabhupáda dbal o to, aby každý v jeho okolí měl vše potřebné a dostával chutné prasádam. Nabádal vedoucí oddané, aby dbali o to, že každý, koho mají v péči, obdrží totéž. Nikdy jsem Šrílu Prabhupádu neslyšel někomu říkat, že jí příliš mnoho. Zároveň však bylo u Jeho Božské Milosti běžné vytýkat žákům pozdní vstávání, pokud nevstali včas, aby získali duchovní prospěch z brahma-muhúrtý.

Šrílo Prabhupádo, byl jste nám vždy dokonalým příkladem chování za všech okolností. Když jste byl nemocný, pokračoval jste ve své službě bez stěžování, ale když jsem si stěžoval na nemoc já, soucitně jste se staral o mé potřeby. Dlužím vám za svůj život a ještě víc. Pro sebe jste přijímal cokoli, co Krišna poskytoval, ale vašim žákům jste se snažil zajistit veškerý komfort, na který byli zvyklí. Byl jste rád, když se vaši žáci zapojovali do oddané služby šťastně a bez úzkosti. Prosím, požehnejte mi touhou jednat s mými duchovními bratry a sestrami se stejnou láskou a péčí, se kterou jste se o ně staral vy. ❧

Nakonec bude každý z nás muset letět svým vlastním letadlem

CESTA KE KRIŠNOVI

Existuje devět různých způsobů, jak se dostat do styku s Bohem, a prvním z nich je šravanam - naslouchání. Čtením Bhagavad gíty nasloucháme Krišnovým slovům, což znamená, že se vlastně stýkáme s Krišnou, s Bohem.

Naslouchání

Neustále bychom měli mít na paměti, že když hovoříme o Krišnovi, hovoříme o Bohu. Čím více se stýkáme s Bohem a čím

více nasloucháme Jeho slovům a jménům, tím více se zmenšuje naše znečištění hmotnou přírodou. S vědomím, že Krišna je zvuk, světlo, voda a tolik dalších věcí, je nemožné se Krišnovi vyhnout. Můžeme-li tímto způsobem myslet na Krišnu, budeme s Ním neustále ve spojení.

Stýkat se s Krišnou je jako chodit ve slunečním svitu. Kde je slunce, tam nejsou choroby a nákazy. Pokud se člověk vystavuje ultrafialovým paprskům slunce, onemocní. V západním lékařství

se sluneční paprsky doporučují na všechny druhy nemocí a podle Véd by měl ten, kdo se chce uzdravit, uctívat Slunce. Podobně když se stýkáme s Krišnou prostřednictvím vědomí Krišny, naše nemoci se vyléčí. Můžeme se stýkat s Krišnou zpíváním Haré Krišna, můžeme Krišnu spatřovat ve vodě, ve Slunci a Měsíci, můžeme Krišnu slyšet ve zvukové vibraci a ochutnávat Ho v chuti vody. V našem současném postavení jsme na Krišnu naneštěstí zapomněli. Musíme však obnovit svůj duchovní život vzpomínáním na Něho.

Tuto metodu šravanam kírtanam - naslouchání a opěvování - doporučoval Pán Čaitanja Maháprabhu. Když Pán Čaitanja rozmlouval s Rámánandou Rájem, svým přítelem a velkým oddaným, ptal se ho na způsoby duchovní realizace. Rámánanda doporučoval varnášrama dharmu, sannjás, zanechání všech činností a mnoho dalších metod, ale Pán Čaitanja řekl: „Ne, žádná z těchto metod není dost dobrá.“ Kdykoliv Rámánanda něco navrhl, Pán Čaitanja to zamítl a ptal se na ještě lepší metodu duchovního rozvoje. Nakonec Rámánanda Ráj citoval védský verš, který doporučuje, aby se člověk vzdal veškerého zbytečného snažení pochopit Boha mentální spekulací, protože pouhou spekulací nelze přijít ke konečné pravdě. Vědci například mohou spekulovat o vzdálených hvězdách a planetách, avšak nikdy nedokážou dojít k nějakým závěrům bez vlastní zkušenosti. Člověk může spekulovat celý život, aniž dospěje k určitým závěrům.

Zbytečné spekulace

Spekulovat o Bohu je nanejvýš zbytečné. Śrīmad Bhāgavatam proto doporučuje, aby člověk veškerých spekulací zanechal a místo toho si pokorně uvědomil, že nejen on, ale i tato Země je jenom nepatrným výtvořem, malou tečkou ve vesmíru. New York se nám může zdát velký, ale když si uvědomíme, že Země je pouhá malá tečka a že na Zemi jsou Spojené státy pouze další nepatrnou tečkou, že ve Spojených státech není New York ničím jiným než malinkou tečkou a že v New Yorku je člověk pouze jedním z milionů, potom pochopíme, že nejsme příliš důležití. S vědomím svojí nepatrnosti v porovnání s vesmírem a Bohem bychom se neměli nafukovat, ale měli bychom být pokorní, abychom nepodléhali žabí filozofii.

Jednou ve studni žila žába, a když jí její přítelkyně řekla o Atlantickém oceánu, zeptala se: „Co je to Atlantický oceán?“

„Ohromná nádrž vody,“ odpověděla přítelkyně.

„Jak veliká? Je dvakrát větší než tahle studna?“

„Ó ne, je mnohem, mnohem větší,“ odpověděla přítelkyně.

„Kolikrát větší? Desetkrát?“ Takto začala žába počítat. Jak ale mohla pochopit hloubku a velikost obrovského oceánu? Naše schopnosti, zkušenosti a spekulace jsou vždy omezené. Můžeme se dopracovat pouze k takové žabí filozofii. Proto Śrīmad Bhāgavatam doporučuje, abychom zanechali spekulativní metody, neboť je to ve snaze porozumět Nejvyššímu jen plýtvání časem.

Co bychom tedy měli dělat, zanecháme-li spekulace? Bhāgavatam doporučuje, abychom pokorně naslouchali Božím poselství. Toto poselství může

Lidé se snaží splynout s Bohem,
ale ve skutečnosti můžeme jít dále
- můžeme se stát otcem Boha

me nalézt také v Bhagavad gítě a dalších védských písmech, v Bibli nebo v Koránu - v každém pravém písmu - nebo je můžeme vyslechnout od seberealizované duše. Jde o to, že bychom neměli spekulovat, nýbrž jednoduše naslouchat o Bohu. Co bude výsledkem takového naslouchání?

Nehledě na naše postavení - zda-li jsme chudí či bohatí, Američané, Evropané či Indové, bráhmani, šúdrové nebo cokoliv - jestliže nasloucháme transcendentálním slovům Boha, Pán, kterého nemůže přemoci žádná síla, bude přemožen naší láskou. Ardžuna byl Krišnovým přítelem, ale Krišna, i když je Nejvyšší Bůh, se stal jeho vozatajem,

prostým sluhou. Ardžuna Krišnu miloval a Krišna oplácel jeho lásku.

Podobně když byl Krišna malý, rozpustil vzal boty svého otce Nandy Mahárádže a položil si je na hlavu. Lidé se snaží splynout s Bohem, ale ve skutečnosti můžeme jít dále - můžeme se stát otcem Boha. Bůh je samozřejmě otcem všech bytostí a sám nemá žádného otce, ale jako otce přijímá své milující oddané. Krišna souhlasí, aby Ho Jeho oddaný přemohl svou láskou. Je pouze třeba pozorně naslouchat Pánovu poselství.

Duchovní jiskra

V sedmé kapitole Bhagavad gíty Śrī Krišna dále popisuje, jak Ho

můžeme vnímat na každém kroku života: „Jsem původní vůně země, jsem žár ohně, jsem život všech živých tvorů a pokání všech asketů.“ (BG 7.9)

Slova punjó gandhah označují vůně. Pouze Krišna může stvořit chutě a vůně. Syntetickou cestou můžeme i my vytvořit nějaké vůně a příchutě, ale nikdy nejsou tak dokonalé jako originály, které existují v přírodě. Cítíme-li příjemnou přírodní vůni, můžeme si myslet: „Ó, tady je Bůh. Tady je Krišna.“ Nebo když vidíme nějakou přirozenou krásu, můžeme si myslet: „Ó, tady je Krišna.“ Nebo když vidíme něco neobyčejného, mocného a úžasného, můžeme si myslet: „Tady je Krišna.“ A vidíme-li jakoukoliv podobu života, ať již ve stromu, v rostlině, ve zvířeti nebo v člověku, měli

bychom si uvědomit, že tento život je nedílnou částí Krišny, protože jakmile duchovní jiskra – nedílná částička Krišny – odejde z těla, tělo se rozloží.

„Ó synu Prithy, věz, že jsem původní semínko všeho bytí, inteligence inteligentních a statečnost statečných.“ (BG 7.10)

Zde je opět jasně řečeno, že Krišna je životem všeho živého. Tak můžeme spatřovat Boha na každém kroku. Lidé se ptají: „Můžete mi ukázat Boha?“ Ano, zajisté. Boha lze vidět tolika způsoby. Ale když někdo zavírá oči a říká: „Nevidím Boha,“ jak mu Ho můžeme ukázat?

V citovaném verši slovo bidžam znamená semeno a toto semeno je věčné (sanátanam). Vidíme třeba velký strom – ale co je původem tohoto stromu? Je to semínko a toto

semínko je věčné. Semínko života je v každé živé bytosti. Samotné tělo prochází tolika proměnami – vyvíjí se v matčině lůně, přichází na svět jako malé dítě, roste a dospívá – ale semínko života, které je uvnitř, je neměnné. Proto je sanátanam. Naše těla se nepostřehnutelně mění v každém okamžiku, každou sekundou. Ale bídžam, semeno, duchovní jiskra, se nemění.

Krišna o sobě říká, že je tímto věčným semenem ve všem živém. Je také inteligencí inteligentních bytostí. Bez Krišnova požehnání nemůže být nikdo mimořádně inteligentní. Každý se snaží být inteligentnější než ostatní, avšak bez Krišnovy laskavosti to není možné. Kdykoliv proto potkáme někoho výjimečně inteligentního, měli bychom si pomyslet: „Tato inteligence je Krišna.“ Podobně moc vlivného člověka je také Krišna.

Síla silných

„Jsem síla silných, oproštěná od žádosti a vášně. Jsem pohlavní život, který není v rozporu s náboženskými zásadami, ó nejlepší z Bháratovců.“ (BG 7.11)

Slon a gorila jsou velice silná zvířata a měli bychom chápat, že svoji sílu dostala od Krišny. Člověk nemůže získat takovou sílu vlastní snahou, ale požehná-li mu Krišna, dostane i člověk sílu, která tisíckrát překoná sílu slona. Veliký válečník Bhíma, který bojoval v bitvě na Kurukšétře, měl údajně sílu deseti tisíc slonů. Podobně touha nebo chtíč (káma), který není v rozporu s náboženskými zásadami, je také považován za Krišnu. Co je tento chtíč? Chtíč všeobecně znamená sexuální život, ale zde se káma vztahuje na sex, který není v rozporu s náboženskými zásadami, neboli sex pro početí dobrých dětí. Dokáže-li někdo plodit dobré děti vědomě si Krišny,

může mít sex tisíckrát, ale jestliže plodí děti, které jsou vychovávány ve vědomí koček a psů, jeho pohlavní život je bezbožný. Ve zbožné a civilizované společnosti je manželství určeno k tomu, aby manželé spolu měli sex pro početí žádaných dětí. Proto je sex v manželství považován za zbožný, zatímco sex mimo manželství je bezbožný. Ve skutečnosti neexistuje žádný rozdíl mezi sannjásím a hospodářem, pokud je hospodářův sexuální život v souladu s náboženskými zásadami.

„Všechny stavy bytí, ať už v kvalitě dobra, vášně či nevědomosti, jsou projevem Mé energie. Jsem vše, aniž na něčem závisím. Nejsm podřízen kvalitám hmotné přírody, neboť jsou ve Mně.“ (BG 7.12)

Někdo by se Krišny mohl zeptat: „Říkáš, že jsi zvuk, voda, světlo, vůně, semeno, síla a káma, touha – znamená to, že existuješ pouze v kvalitě dobra?“ V hmotném světě

existuje kvalita dobra, vášně a nevědomosti. Krišna se popisuje jako to, co je dobré (například manželství podle náboženských zásad). Ale co ostatní kvality? V nich Krišna není? Krišna odpovídá, že všechno v hmotném světě se děje působením tří kvalit hmotné přírody. Vše, co vidíme, je kombinací dobra, vášně a nevědomosti a ve všech případech jsou tyto tři stavy „Mým projevem“.

Jelikož je tvoří Krišna, spočívají v Krišnovi, ale On není v nich, protože Krišna samotný je transcendentální třem kvalitám. V jiném smyslu i špatné a zlé věci, projevy nevědomosti, jsou také Krišna, používá-li je Krišna. Jak to? Například člověk řídící elektrárnu vyrábí elektrickou energii. Doma ji vnímáme v podobě chladu v ledničkách nebo jako teplo v elektrických kamnech, ale v elektrárně není elektřina ani studená, ani horká. Pro živou

bytost se tyto projevy liší, ale pro Krišnu nikoliv. Proto Krišna někdy jedná jakoby ve vášni či v nevědomosti, ale ve skutečnosti pro Něho neexistuje nic než Krišna, stejně jako pro pracovníka v elektrárně je elektrická energie jednoduše elektrickou energií a ničím jiným. Nerozlišuje „studenou elektřinu“ či „teplou elektřinu“.

Všechno je Krišnův výtvor

Védánta sůtra potvrzuje: athátó brahma džigjásá džanmády asja jatah – všechno vychází z Nejvyšší Absolutní Pravdy. To, co živá bytost považuje za špatné či dobré, je takové pouze pro ni, protože je podmíněná. Ale jelikož Krišna není podmíněný, neexistují pro Něho duality jako dobro a zlo. Kvůli našemu podmínění trpíme dualitami, ale pro Krišnu je všechno dokonalé.

*Cesta ke Krišnovi,
kapitola 3, část 2*

„Jelikož je tento strom oddané služby transcendentální, může každá z jeho částí vykonávat činnosti všech ostatních. A i když se stromy obvykle nehýbou, tento strom se hýbe. Všechny části tohoto stromu jsou duchovně vědomé, a jak se rozrůstají, šíří se po celém světě. Já jsem jediný zahradník. Kolik míst mohu navštívit? Kolik plodů mohu natrhat a rozdat? Trhat a rozdávat ovoce sám bude velmi pracné, a navíc mám obavy, že někteří dostanou, a někteří ne. Nařizuji proto každému člověku v tomto vesmíru, aby přijal toto hnutí pro vědomí Krišny a všude ho šířil. Jsem jediný zahradník. Když toto ovoce nerozdám, co s ním budu dělat? Kolik ho mohu sám sníst?“

*Šrí Čaitanja Maháprabhu
v Čaitanja čarítámrítě,
Ádi Lílá 9.32-38*

Z TRUTNOVA DO BRNA PŘES SAN FRANCISKO

Poutní cesta časem a prostorem...

Osada svatého Františka, která se vyvinula v liberální kalifornskou metropoli, zásadně ovlivnila můj život v současném člověčím těle. Počínaje tamní muzikou, kterou jsme si pokoutně nahrávali pro zpestření komunisty znormalizované kultury, přes zvěsti o tamních hippies a jejich alternativních životních hodnotách až po knihu zjevení s názvem *The Science of Self-Realization*, kterou mi odtamtud přivezli přátelé na jaře převratného roku 1989. Dostali ji tam na ulici od slovensky mluvícího kazatele v bílém hábitu. Dodnes nevím, kdo to byl.

Z ní se nečekaně rychle vyloupily odpovědi na mé trýznivé otázky: „Kdo jsem? A proč tu jsem? O čem je celý tenhle svět?“ a návdavkem „Proč mi dosud nikdo nedokázal odpovědět?“ Pak už to šlo ráz na ráz. Záhy jsem se setkal s oddanými Krišny a následovníky Šríly Prabhupády – nejprve na ulici Soho v Londýně (ten den se mi narodil syn) a pak v Praze na Václaváku mezi listopadovými demonstranty.

Roky plynou

a v létě 1999 sedím s Martinem Věchetem zvaným Geronimo v jeho trutnovském bytě a dlouho do noci, na poslední chvíli před

Prasádam pro pana presidenta v trutnovském zákulisí (svěho času)

cestou do tiskárny chystáme články o oddaných do brožurky pro Východočeský Woodstock, který Martin s přáteli desátým rokem úspěšně pořádá (když nepočítáme první, policejně rozehnané pokusy v letech 1984 a 1987). Tentokrát se rozhodl ho věnovat hnutí Hare Krišna. Festival stále ještě graduje, Pán Džagannáth se stává jeho hlavním patronem, prasádam vyhledávanou stravou jeho návštěvníků a mahá-mantra tu postupně zní víc a víc, hlavně z „Alternativní a meditativní scény“. Další Nāma-hatta, neboli tržnice svatého jména, je na světě! A to velmi osobitá – není to tak dávno, kdy mě studentka jakési vizuální antropologie požádala o rozhovor pro svou diplomovou práci na

trefné téma „Znaky festivalového národa z Trutnova vzešlého“...

Nu a teď skočíme

do roku 2019. Martin se dozvídá o nabídce zpátečních letenek Vídeň – San Francisco za 8.000,- Kč. Slovo dává slovo, a po oslavách Gaura-púrny má poutní cesta začíná. Pamětník Šrímán Gurudás, který při svých několika návštěvách Trutnova vystoupil už na všech pódiích festivalu, se nám nabízí jako průvodce. To je obzvlášť důležité. Později nám ukáže, „Tady byl první chrám, nejdřív bez oltáře, vedle Prabhupádova vjasásanu stál indiánský totem. Potom Haridás přinesl obraz Pañča-tattvy, ale na něm pět polonahých žen. Do rána to přemaloval... Sem, do ulice Willard za

„Americký“ Višnudžan
v parku Zlatá brána
v roce 1968

Kírtan na druhé scéně - Gurudás, Džajgurudév a spol.

a „slovenský“ Višnudžan
v Klidové zóně
českého Woodstocku
o 45 let později

Významní asistenti Šríly Prabhupády:
Mukunda, Hajagríva a Gurudás
- na ulici v Haight-Ashbury

Na poměrně prostém sanfranciském
letišti se přistává nad zálivem

Pán Džagannáth nad performery všeho druhu

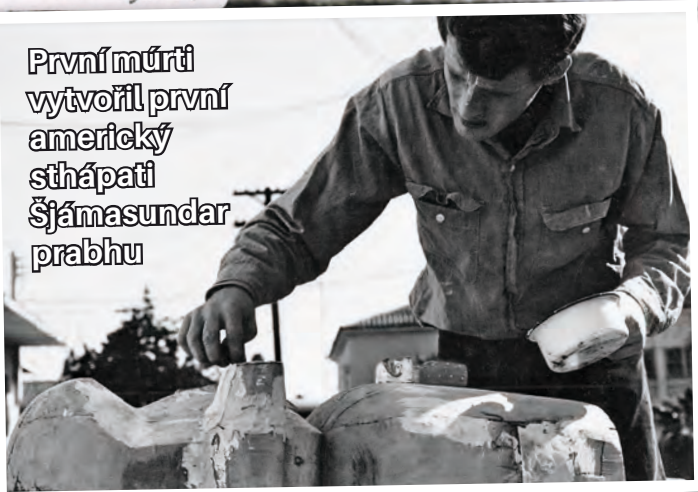

Koncem 60. let tu byli jen hippies
a Hare Krišna!

...a tentýž Kopec hipíků
stojí dál na svém místě
(nedaleko Frederickovy ulice)

První murti vytvořil první americký sthápati Šjamasundar prabhu

První Ratha-játrá v západním světě (SF 1967)

rohem, jsme Prabhupádu odstěhovali, když ho v bytě nad chrámem pořád někdo rušil... Tady jsme tančili na louce kolem Pána Džagannátha. Prabhupáda nejprve protestoval - „Džagannáth vychází z chrámu jen jednou v roce! Ale když už je tady, tak Mu můžeme taky zazpívat...“

Nejdřív ale jedeme na jih

- s půjčeným autem, půjčenými stany a vaříčem i nádobím. Obří sekvoje, neuvěřitelně čisté moře i pobřeží, v krásné oblasti Big Sur ani jeden hotel během 150 km, ranní džapa pod širým blankytným nebem, dřevěné telegrafní sloupy, přátelští Kalifornané... A v Los Angeles (jemuž místní říkají „největší vesnice na světě“) nás na Watseka Avenue vítá před chrámem jeho vedoucí Svavás Prabhu, potomek českých emigrantů, jako kdyby na

nás čekal. Děkujeme! Za vřídlné přijetí a pohoštění. Nikdy jsem necítil laskavou přítomnost Šríly Prabhupády víc než během gurupúdzí tady, kde trávil víc času než kde jinde v západním světě. Jeho slavná zahrada, kde proběhlo tolik důležitých setkání a rozhovorů, je překvapivě malá. Přijímám pozvání na vyjíždku - program v učebně jihokaliifornské univerzity v centru LA, s nadšenými mladými studenty, autenticky zpívajícím i přednášejícím Sarvátvou Prabhuem a pak živou diskusí, je velmi osvěžující. Lituji, že už nestačím navštívit nový Mantra House, kde se prý na kirtany schází až 100 hostů, většinou mladších než mé děti...

Stavujeme se na daršan

jediných Božstev Pañca-tattvy na území severoamerického kontinentu v Laguna Beach, a další destinaci

je San Diego, 10 km od mexických hranic. Jsem rád, když nějakých dvě stě metrů od oceánu nacházím tamní chrám Rádhá-Giridháriho, a ještě raději, když večer mohu zpívat ve vedlejším jednoduchém domku kirtan s místní mládeží, skoro stejně rozjivenou, jak to znám z Trutnova. Bydlení mi tam zařizuje Prabhu, který se jmenuje Balaráma - stejně jako pražská restaurace oddaných, kam občas chodím pomáhat...

Aby toho nebylo málo,

zpátky v San Francisku se mě ujímá Prabhu, který se jmenuje Ananta - stejně jako další pražská restaurace, kde trávím nemálo času v hostitelské roli. Ananta Čaitanja duchovně vyrůstal v „loftech“, tzn. velmi neformálních tržnicích svatého jména na Novém Zélandu, a teď pomáhá rozdmýčkovat skoro vyhaslé jiskřičky bhakti v Oblasti záli-

vu, kde před 50 lety plápolal mocný oheň vědomí Krišny, zapálený loučí Šríly Prabhupády. Někdy plál i doslova – vydávám se na Oceánovou pláž, kde tenkrát oddaní zpívali a tančili kolem táboráku a kde při závěrečných poklonách Šríla Prabhupáda vzdával úctu Tichému oceánu. Na jejím severním cípu zahybám o 90 stupňů doprava do dlouhého obdélníkového parku Zlatá brána, protkaného cestičkami mnoha Prabhupádových procházek. Na jeho východním konci stojí legendární Hipisácký kopec (ve skutečnosti jen malá vyvýšeninka), očištěný mnoha harinámy. Však mi jeden místní pamětník potvrdil: „Byla doba, kdy tu nebyl nikdo jiný než hippies a Hare Krišna.“ A odtud už není daleko k místu původního chrámu na začátku

Frederickovy ulice a celé pověstné čtvrti Haight-Ashbury. Šrímán Gurudás mi o ní vyprávěl, když jsme jednoho slunného odpoledne seděli v Praze na Hradčanech, zavřel oči a kroutil hlavou: „It was so free!“ (= „Tam bylo tolik svobody!“) Ovšem tam také se svými přáteli získal přístup k další dimenzi: „Měli jsme sex, drogy a rock’n’roll, kolik jsme chtěli, ale nic z toho se nevyrovnalo tomu pocitu, když nám někdy dal Šríla Prabhupáda najevo, že z nás má radost!“

Když se vrátím

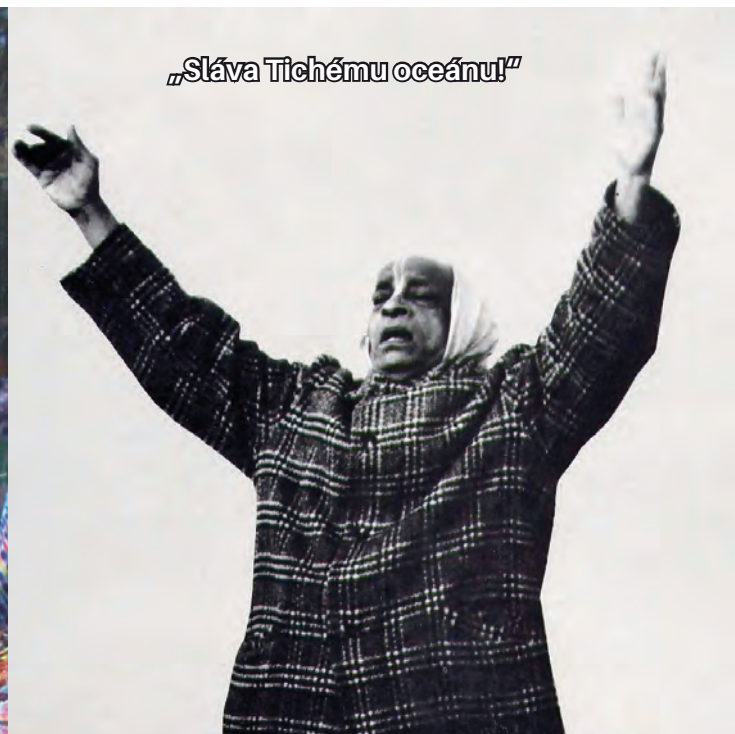
k trutnovskému festivalu, od roku 2016 měl tříletou pauzu, v níž dozrála další perspektiva: přemístění do Brna! Brněnské zastupitelstvo nedávno jednohlasně schválilo svoji podporu a možnost využít

prostor u Střelnice, který si Martin a spol. vyhlédli jako ideální novou „posvátnou půdu“ namísto původního Bojiště u Trutnova (i názvoslovně to navazuje)... Takže plán dozrává i pro zpěváky, tanečnice, kuchaře, zvukaře, uklízeče, dramaturgy, sponzory i noční ochranku ve službách Pána Džagannátha, jenž má podle Martina zůstat nadále hlavním patronem festivalu a jehož požehnání je klíčové pro úspěchy všeho druhu. Prosím, kdokoliv jste inspirovaní se v jakékoliv kapacitě do tohoto projektu zapojit, medituje o tom, dejte o sobě vědět a ideálně si rezervujte delší víkend 20. – 23. 8. 2020 pro osobní účast (Krišna-džagnmáštamí se bude slavit cca týden předtím a Rádháštamí týden po). Hari bol! 🙏

Bájná ulice Haight je spíš už jen skanzenem, ale její motto je stále aktuální :)
„Láska (ke Krišnovi) je odpověď“

„Sláva Tichému oceánu!“

Plánování cesty s Martinem, Evou, Matym a Markétou

Krišnův popis varnášramského zřízení

Šrí Uddhava řekl: Můj milý Pane, dříve jsi popsal zásady oddané služby, kterou by měli praktikovat následovníci varnášramského zřízení, a dokonce i obyčejní, nedisciplinovaní lidé. Můj milý Pane s lotosovými očima, vysvětli mi prosím, jak mohou všechny lidské bytosti konáním svých předepsaných povinností dosáhnout láskyplné služby Tobě.

Můj milý Pane s mocnými pažemi, dříve jsi ve své podobě Pána Hansy vyložil Pánu Brahmovi náboženské zásady, které svým následovníkům přinášejí nejvyšší štěstí. Můj drahý Mádhavo, od té doby již uplynulo mnoho času a to, co jsi učil, brzy prakticky zanikne, ó přemožiteli nepřátel.

Můj drahý Pane Ačjuto, na Zemi a dokonce ani ve shromáždění Pána Brahmy, kde přebývají zosobněné Vědy, neexistuje jiný vykladač, stvořitel a ochránce svrchovaných náboženských zásad než Ty. Kdo tedy toto ztracené poznání znovu vysloví, až Ty, můj drahý Pane Madhusúdano, který jsi samotným stvořitelem, ochráncem a vykladačem duchovního poznání, opustíš Zemi?

Proto Tě prosím, můj Pane, jelikož jsi znalcem všech náboženských zásad, popiš mi lidské bytosti, jež mohou následovat cestu láskyplné služby Tobě, a jak se má tato služba konat.

Šrí Šukadéva Gósvámí řekl: Takto se Šrí Uddhava, nejlepší z oddaných, vyptával Pána. Když Šrí Krišna, Osobnost Božství, vyslechl jeho otázku, s potěšením mu pro dobro všech podmíněných duší vyložil ty náboženské zásady, které jsou věčné.

Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, pravil: Můj milý Uddhavo, tvá otázka je věrná náboženským zásadám, a tedy povznáší k nejvyšší dokonalosti života, čisté oddané službě, jak obyčejné lidské bytosti, tak následovníky varnášramského systému. Nyní ode Mne prosím slyš o těchto svrchovaných náboženských zásadách.

Na počátku, v Satja juze, existovala jen jedna společenská třída zvaná hansa, k níž patřily všechny lidské bytosti. V onom věku jsou všichni lidé čistými

oddanými Pána od narození, a proto učenci nazývají tento první věk Krita jugou neboli věkem, kdy jsou všechny náboženské povinnosti splněné dokonalým způsobem.

V Satja juze je nerozdělená Věda vyjádřená slabikou óm a Já jsem jediný předmět všech mentálních činností. Projevují se jako čtyřnohý býk zosobňující náboženství, a tak Mě lidé Satja jugy, neochvějní ve své askezi a prostí všech hříchů, uctívají jako Pána Hansu.

Ó nanejvýš požehnaný, na počátku Trétá jugy se z Mého srdce, které je sídlem životního vzduchu, projevilo védské poznání ve třech dílech – jako Rig, Sáma a Jadžur. Z tohoto poznání jsem se potom zjevil Já jako tři druhy obětí.

V Trétá juze se z vesmírné podoby Osobnosti Božství projeví čtyři společenské třídy. Bráhmanové vzešli z Pánova obličeje, kšatrijové z Pánových paží, vaišjové z Pánových stehů a šúdrové z nohou této velkolepé podoby. Každá společenská třída se poznala podle svých povinností a chování.

Stav manželského života pochází z beder Mé vesmírné podoby a studenti v celibátu z Mého srdce. Stav života v ústraní v lese pochází z Mé hrudi a stav odříkání se nachází v hlavě Mé vesmírné podoby.

Různé třídy podle zaměstnání a společenské stavy se objevily v lidské společnosti na základě nižších a vyšších povah projevených při zrození každého jedince.

Klid, sebeovládání, askeze, čistota, spokojenost, tolerance, upřímná přímočarost, oddanost Mně, milostivost a pravdomluvnost jsou přirozené vlastnosti bráhmanů.

Dynamická moc, tělesná síla, odhodlanost, hrdinství, tolerance, štedrost, velké úsilí, stálost, oddanost bráhmanům a vůdcovství jsou přirozené vlastnosti kšatrijů.

Víra ve védskou civilizaci, oddanost rozdávání milodarů, jednání bez pokrytectví, služba bráhmanům a neutuchající touha hromadit víc a víc peněz jsou přirozené vlastnosti vaišjů.

Upřímná služba bráhmanům, kravám, polobohům a dalším osobnostem hodným uctívání a úplná spo-

kojenost s čímkoliv, co si takto vyslouží, jsou přirozené vlastnosti šúdrů.

Špinavost, nepoctivost, zlodějství, bezvěrectví, zbytečné hádky, chtíč, hněv a dychtění tvoří povahu těch, kdo jsou v nejnižším postavení mimo varnášramský systém.

Nenásilí, pravdomluvnost, poctivost, touha po štěstí a blahobytu pro všechny ostatní a oproštěnost od chtíče, hněvu a chamtivosti patří k povinnostem všech členů společnosti.

Dvojtrozený člen společnosti získává druhé zrození sledem očistných obřadů, jež vrcholí zasvěcením do Gá-jatří. Na pokyn duchovního učitele má sidlit v jeho ášramu a s ovládnutou myslí pečlivě studovat védskou literaturu.

Brahmačáří by se měl pravidelně odívat pásem z trávy a šaty z jelení kůže. Má nosit rozčuchané vlasy, tyč a nádobu na vodu a mají ho zdobit korálky akša a posvátná šňůra. V ruce by měl nosit čistou travu kuša a nikdy nepřijímat pohodlná či smyslům příjemná sedadla. Neměl by si zbytečně leštit zuby ani bělit a žehlit oděvy.

Brahmačáří by měl zachovávat mlčení, když se koupe, jí, účastní se obětních obřadů, provádí džapu nebo vyměšuje. Neměl by si stříhat nehty a holit vlasy a chlupy, včetně podpaží a ohanbí.

Ten, kdo žije jako brahmačáří a dodržuje slib celibátu, by nikdy neměl vypouštět semeno. Pokud shodou okolností semeno vyteče samovolně, měl by se okamžitě vykoupat ve vodě, ovládnout dech pomocí prá-nájámy a pronášet mantru Gá-jatří.

Očištěný brahmačáří má s neochvějným vědomím uctívat boha ohně, Slunce, áčárju, krávy, bráhmny, gurua, starší ctihodné osoby a polobohy. Toto uctívání má vykonávat při východu a západu slunce, bez mluvení, tichým či polohlasným pronášením vhodných manter.

Je třeba vědět, že áčárja jsem vlastně Já, a nikdy se mu nesmí projevovat jakákoliv neúcta. Nikdo by ho neměl považovat za obyčejného člověka a závidět mu, protože je zástupcem všech polobohů.

Ráno a večer by měl žák žebrot jídlo i jiné věci a přinést je duchovnímu učiteli. Měl by se umět ovládat a pak přijímat to, co mu áčárja přidělí.

Když žák slouží duchovnímu učiteli, měl by setrvávat v postavení pokorného služebníka. Když tedy guru někam jde, služebník by měl jít pokorně za ním. Když guru ulehne ke spánku, má i služebník ulehnout ne-daleko, a když se guru probudí, má služebník sedět poblíž něho, masírovat mu lotosové nohy a prokazovat další podobné služby. Když guru sedí na svém ásanu, služebník by měl stát poblíž se sepjatýma rukama a očekávat jeho pokyn. Takto by měl žák vždy uctívat duchovního mistra.

Dokud student nedokončí své védské vzdělávání, měl by být zaměstnaný v ášramu duchovního učitele, měl by se zříkat jakéhokoliv hmotného smyslového požitku a neporušovat slib celibátu (brahmačarju).

Pokud si student-brahmačáří přeje vystoupit na planetu Maharlóku či Brahmaloúku, měl by odevzdat všechny své činnosti duchovnímu učiteli a za dodržování mocného slibu trvalého celibátu se věnovat vyššímu védskému studiu.

Když je takto žák díky službě duchovnímu učiteli osvícený védským poznáním a oproštěný ode všech hříchů a duality, měl by Mě uctívat jako Nadduši, jak se objevují v ohni, duchovním mistrovi, jeho vlastním nitru a ve všech živých bytostech.

Svobodní muži – sannjásí, vánaprasthové a brahmačáří – by se nikdy neměli stýkat se ženami skrze pohledy, doteky, rozmlouvání, žertování či zábavu. Také by se nikdy neměli sdružovat s jakoukoliv živou bytostí, která se věnuje pohlavnímu styku.

Můj milý Uddhavo, celková čistota, mytí si rukou, koupele, duchovní služby ráno, v poledne a večer, uctívání Mě, navštěvování svatých míst, pronášení džapy, vyhýbání se tomu, co je nedotknutelné, nepoživatelné a nehodné diskuse, a vědomí Mé přítomnosti jako Nadduše ve všech živých bytostech jsou principy, jimiž by se měli řídit všichni členové společnosti pomocí usměrňování mysli, slov a těla.

Bráhmana dodržující velký slib celibátu září jako oheň a vážnou askezi spaluje na popel sklon k hmotnému jednání. Je zbaven znečištění hmotnými touhami a stává se Mým oddaným.

Brahmačáří, který dokončil své védské vzdělání a chce vstoupit do rodinného života, by měl duchovního mistra náležitě odměnit, vykoupat se, ostříhat si vlasy, vhodně se obléci a tak dále. Pak se může s guruovým svolením vrátit domů.

Brahmačáří, který si chce splnit své hmotné touhy, by měl žít doma s rodinou a hospodář, který chce očistit své vědomí, by měl odejít do lesa. Očištěný bráhmana by však měl přijmout stav odříkání. Ten, kdo Mí není odevzdaný, by měl postupně přecházet z jednoho ášramu do druhého a nikdy nejednat jinak.

Ten, kdo chce založit rodinu, by si měl vzít ženu ze své kasty, která je bezúhonná a mladší než on. Chce-li mít více manželek, musí si je vzít po první svatbě a každá z nich by měla být vždy následné nižší kasty.

Všichni dvojzrození – tedy bráhmanové, kšatrijové i vaišjové – musí provádět oběti, studovat védskou literaturu a rozdávat milodary. Jen bráhmanové však přijímají milodary, učí védskému poznání a provádějí oběti v zastoupení druhých.

Bráhmana, který bere v úvahu to, že přijímání milodarů od ostatních zničí jeho askezi, duchovní vliv a slávu, se má živit zbylými dvěma druhy bráhmanského zaměstnání, totiž vyučováním védského poznání a konáním obětí. Pokud má bráhmana zato, že i tato dvě zaměstnání ohrožují jeho duchovní postavení, pak má sbírat zrní zanechané na polích a žít bez jakékoli závislosti na ostatních.

Tělo bráhmany není určené k tomu, aby se těšil z nepatrného hmotného požitku. Místo toho se bude bráhmana díky přijetí obtížné askeze v tomto životě po smrti těšit z nekonečného štěstí.

Bráhmana-hospodář by měl zůstat spokojený v mysli tím, že sbírá zbytky zrní na polích a v tržnicích. Měl by žít podle velkodušných náboženských zásad, s vědomím pohrouženým ve Mně, a nevytvářet si vlastní touhy. Takto může žít ve svém domově, aniž by k němu byl nadměrně připoutaný, a dosáhnout tak osvobození.

Tak jako loď zachrání ty, kdo spadli do oceánu, Já velmi brzy zachráním přede všemi pohromami ty, kdo pomáhají bráhmanům a oddaným trpícím chudobou.

Tak jako vůdčí sloní samec chrání všechny ostatní slony ve svém stádě a zároveň i sám sebe, musí nebojácný král jako otec chránit všechny obyvatele včetně sebe před nesnázemi.

Klid, sebeovládání, askeze, čistota, spokojenost, tolerance, upřímná přímočarost, oddanost Mně, milostivost a pravdomluvnost jsou přirozené vlastnosti bráhmanů

Pozemský král, jenž sebe i všechny obyvatele chrání tak, že ze svého království odstraňuje všechny hříchy, si bude jistě užívat s Pánem Indrou v letadlech zářících jako Slunce.

Pokud se bráhmana nemůže uživit plněním svých běžných povinností, a proto trpí, může přijmout zaměstnání obchodníka a zbavit se bídy kupováním a prodáváním hmotných věcí. Pokud má stále velkou nouzi i jako obchodník, může vzít do ruky meč a přijmout zaměstnání kšatriji. Za žádných okolností ale nemůže zaujmout postavení psa přijetím obyčejného pána.

Král nebo jiný člen vládnoucího řádu, jemuž k zaplnění nestačí jeho obvyklé zaměstnání, může jednat jako vaišja, může se živit lovem nebo může jednat jako bráhmana a učit druhé védskému poznání. Za žádných okolností ale nesmí přijmout povolání šúdry.

Vaišja neboli obchodník, který se nemůže uživit, má možnost přijmout zaměstnání šúdry, a šúdra, který si nemůže najít pána, může dělat jednoduché práce jako například vyrábět koše a rohože ze slámy. Každý člen společnosti, který v nouzi přijal nižší zaměstnání, však musí těchto náhradních činností zanechat, když nesnáze pomínou.

Grihastha by měl denně uctívat mudrce studiem Véd, předky pronášením mantry svadhá, polobohy pronášením sváhá, všechny živé bytosti nabízením části svého jídla a lidské bytosti nabízením obilí a vody. Měl by polobohy, mudrce, předky, živé bytosti a lidské bytosti chápat jako projevy Mé energie a denně provádět těchto pět obětí.

Hospodář by měl pohodlně zaopatřovat ty, kdo na něm závisejí, pomocí peněz, které přijdou samy od sebe nebo které získává poctivým plněním svých povinností. Podle svých možností by měl provádět oběti a další náboženské obřady.

Hospodář starající se o mnoho na něm závisících příbuzných by k nim neměl hmotně přilnout a neměl by se také dostat do mentálně narušeného stavu a považovat sám sebe za pána. Inteligentní hospodář by měl vidět, že veškeré možné budoucí štěstí je stejně dočasné jako to, co již zažil.

Společnost dětí, manželky, příbuzných a přátel je jako krátké setkání cestovatelů. S každou změnou těla je každý ode všech těchto společníků odloučen, tak jako s koncem snu ztrácí vše, co v něm vlastnil.

Osvobozená duše by měla po hlubokém zvážení situace žít ve svém domově jako host, bez jakýchkoli vlastnických nároků či falešného ega. Pak nebude spoutaná a zapletená do domácích záležitostí.

Oddaný hospodář, který Mě uctívá plněním svých rodinných povinností, může zůstat doma, odejít na nějaké svaté místo nebo, má-li zodpovědného syna, přijmout sannjás.

Hospodář, jehož mysl je však připoutaná k domovu a jehož proto ruší nutkavé touhy užívat si svých peněz a dětí, jenž prahne po ženách, má lakotnou mentalitu a pošetile si myslí: „Všechno je moje a já jsem vším,“ je jistě spoutaný klamem.

„Ó moji nebozí staří rodiče, má manželka s pouhým nemluvnětem v náručí a mé ostatní malé děti? Beze mě nemají vůbec nikoho, kdo by je ochránil, a budou nesnesitelně trpět. Jak mohou mí nebozí příbuzní beze mě žít?“

Kvůli své pošetilsti tedy hospodář se srdcem přemoženým připoutaností k rodině není nikdy spokojený. Za neustálé meditace o svých příbuzných umírá a vstupuje do temnoty nevědomosti. ☹

26 vlastností vaišnavy

-
- (1) Je ke každému velmi laskavý.
  - (2) Nikoho nečiní svým nepřítelem.
  - (3) Je věrný pravdě.
  - (4) Staví se ke všem stejně.
  - (5) Nikdo na něm nenalezne chybu.
  - (6) Je velkodušný.
  - (7) Má jemné chování.
  - (8) Je vždy čistý.
  - (9) Nemá žádné vlastnictví.
  - (10) Jedná ve prospěch každého.
  - (11) Je velice klidný.
  - (12) Je vždy odevzdaný Krišnovi.
  - (13) Nemá žádné hmotné touhy.
  - (14) Je poddajný.
  - (15) Je stálý.
  - (16) Ovládá své smysly.
  - (17) Nejí více, než je třeba.
  - (18) Není ovlivněn Pánovou iluzorní energií.
  - (19) Ctí každého.
  - (20) Netouží po žádné úctě pro sebe.
  - (21) Je velice vážný.
  - (22) Je milostivý.
  - (23) Je přátelský.
  - (24) Je poetický.
  - (25) Je odborník.
  - (26) Je tichý.

ARITMETIKA

Není potřeba říkat, že aritmetika neboli matematika je nezbytná pro děti na všech úrovních vzdělávání. Matematika je základní životní dovednost a je klíčová pro všechny další vědy včetně fyziky, chemie, inženýrství a počítačové vědy.

Existuje spousta výborných učebnic matematiky, které se dají dobře použít při domácím vzdělávání. Já jsem používala řadu Saxon Math, která pokrývá vše od základní aritmetiky po složitější počty. Učebnice Saxon poskytují podrobné vysvětlení matematických konceptů, vzorců a technik a děti je i samy mohou snadno číst a porozumět jim. K dispozici je i několik dalších dobrých matematických edicí jako například Bob Jones a Abeka.

Rodiče se často obávají, že nebudou mít nezbytné dovednosti, aby své děti mohli učit matematiku na úrovni vyšší než první nebo druhý stupeň základní školy. My všichni můžeme vyučovat matematiku na úrovni prvního stupně základní školy, což je fáze, ve které děti potřebují nejvíce vysvětlování a vedení. Jakmile zestárnou, budou pak schopné se hodně naučit i samy čtením vysvětlení a prováděním praktických cvičení. Stejně tak, když je jeden z rodičů v matematice lepší než ten druhý, může vždycky pomáhat s matematikou a vědou, zatímco druhý rodič se stará o ostatní předměty.

Rága (Hudba)

Děti mají přirozenou touhu zpívat a hrát na hudební nástroje. Když je nevedeme ke Krišny si vědomé hudbě, budou později v životě experimentovat s jinými druhy hudby určenými ke smyslovému požitku. Šríla Prabhupáda nás učil, že umění, hudba, tanec a všechny další lidské talenty by měly oslavovat Nejvyššího Pána. V jedné lekci řekl: „Teď, tady, bhakti-jóga systém je, že když se držíte naslouchání Hare Krišna a hudby, melodické hudby khólů a karatálů, pak přirozeně ztratíte chuť naslouchat jiným písním.“ (Přednáška, 24. srpna 1968, Montreal)

Hudba dětem dává úžasný způsob, jak vyjádřit svou kreativitu, a je něčím, čeho si budou cenit v průběhu celého života. Od samého počátku života dítěte můžeme zavést zpívání Hare Krišna mantry a pouštět doma devocionální hudbu. Nejen, že to vytvoří úžasnou atmosféru, také to u dítěte vyvolá náklonnost

k hudbě. V raných letech dětem můžeme dát jednoduché nástroje, jako jsou dřívka, tamburíny, triangly, činely a malé bubínky – nástroje, které nepotřebují složité tréninky k tomu, aby zněly dobře. Můžeme je povzbuzovat, aby se postupně naučily hrát do rytmu tak, že vezmeme jejich ruce do svých a že jim ukážeme, jak hrají ostatní. Prabhupáda své žáky k používání těchto jednoduchých nástrojů v počátečních dnech povzbuzoval, předtím než věděli, jak hrát na mridangu a harmonium. Naučil je „1-2-3“ rytmus a „svámí krok“.

S mými dětmi jsme prvních pět let tleskali a používali tyto jednoduché nástroje. Mám jen malé hudební nadání, takže jakmile jim bylo šest let, vzala jsem je k učitelce klavíru, protože jsme v Boise neměli nikoho, kdo by vyučoval hru na harmonium. Na klavír se učili hrát asi tři roky. Potom Ganapati Svámí, který Boise pravidelně navštěvuje, navrhl, aby se děti učily hrát na har-

Naše mysl jsou pořád zahlcené plány a nápady, ale občas potřebujeme hlavu vypnout a pracovat srdcem

monium podle sluchu tak, že pustí nahrávku se zpěvem a budou na harmoniu hledat příslušné noty. Ve skutečnosti to fungovalo a ony se postupně zlepšovaly a byly schopné z odposlechu zahrát i složitější melodie. Gópál, protože byl o dva roky mladší, neměl tolik výuky hry na klavír, ale hrát na harmonium se mu i tak pěkně dařilo. Rodiče můžou vyzkoušet jeden z těchto přístupů nebo oba dva. Trocha výuky na klavír je ku prospěchu, protože studenti se naučí číst hudbu a trochu hudební teorie, jako jsou akordy, stupnice a rytmus, které mají všechny nástroje společné. Děti při cvičení potřebují spousty povzbuzování a měli bychom se snažit, aby hudební lekce byly jak zábavné, tak dostatečně vyzývající, aby naše děti cítily, že chtějí dělat pokrok.

Pamatuji si, že některé z nejhezčích chvil v našem domácím vzdělávání byly, když jsme společně dělali muziku – zpívali a hráli na hudební nástroje. Mí chlapci se naučili hrát na kartály cvičením během kirtanů a na mridangu z učebnice mri-

dangy dostupné od BBT. Když přes Boise projížděli cestující oddaní, chlapci se od nich učili nové rytmy a během kirtanů je procvičovali.

Hudba z pohledu studenta

Rádhiká Ramana sdílí své myšlenky ohledně důležitosti hudby ve vyrovnaném životě.

Před pár lety jsem navštívil rodinu mladých oddaných v Evropě. Jak manžel, tak manželka jsou velice vzdělaní a učení v sanskritu. Mají dvě malé děti a samozřejmě se co nejvíce snažili přivést své děti k šástrám a naučit je vše, co potřebují vědět, aby mohly v akademických ohledech vynikat. Ale to bylo vše – v této rodině nebyla žádná hudební nebo jiná kreativní stránka života. Takže když jsem je navštívil, povzbudil jsem je k tomu, ať své děti učí na harmonium nebo mridangu nebo nějakou jinou formu uměleckého vyjádření, aby mohly dobře vyrůst ve všech ohledech.

V dnešní době se příliš často tak zaměstnáme v akademických studiích, že máme pocit, že jakékoliv

rozptýlení je ztráta času. Když strávím hodinu zpíváním nebo hraním kirtanu, je to ztracená hodina studia. Tlak na náš úspěch může být silný, ale měli bychom držet na paměti, že kreativní stránka života je stejně tak důležitá jako ta akademická.

Moje poznámky onoho otce tak povzbudily, že se on sám naučil hrát na harmonium jen proto, aby mohl učit svoje děti. Při další mojí návštěvě mi řekl, že se jeho dům – jeho celá rodina změnila. Cítili se úplně transformovaní, protože jejich děti milovaly večerní společný čas pro kirtan. Jedno z dětí našlo zvláštní zálibení ve hře na harmonium a otec se učil hrát na mridangu, aby ji mohl přidat do repertoáru svých dětí. Objevil úplně novou stránku svojí osobnosti, a co pak říct o tom, že se jí snaží sdílet se svými dětmi.

Mít nějaký kreativní ventil jako hudba je v jednadvacátém století obzvlášť důležité, protože bez ohledu na to, jak dobré naše životy jsou, vždycky přijdou chvíle, kdy jsme přemoženi tlakem

Když se držíte naslouchání Hare Krišna a hudby, melodické hudby khólů a karatálů, pak přirozeně ztratíte chuť naslouchat jiným písním

Govinda
shop

www.govindashop.cz

Soukenická 27
110 00 Praha 1

Vegetariánská
restaurace
Góvinda

pondělí - pátek 11-18
sobota 12-16

Soukenická 27
110 00 Praha 1

www.govindarestaurace.cz

každodenního života, ať už jsme venku v pracovním procesu, nebo ještě ve škole. V takových chvílích pro nás může být obrovskou úlevou, když máme nějaký prostředek, jak se dotknout tohoto dalšího aspektu mozku a kreativně se vyjádřit. Naše mysl jsou pořád zahlcené plány a nápady, ale občas potřebujeme hlavu vypnout a pracovat srdcem. Všichni potřebujeme mít nějaký prostor, kam se můžeme uchýlit, nějakou oblast života, kde říkáme: „Tohle není o tom, co si myslím; tohle je prostě jen moje vyjádření oddanosti Pánu.“ Lidé tohle dělají různými způsoby - někteří malováním, jiní tak, že trénují na mridangu, další učením se nové melodie na harmonium a někteří prostě jen tím, že si sednou a zpívají kirtan. My

všichni ve svých životech potřebujeme něco takového.

Jeden z důvodů, proč v dnešní době celý svět umírá stresem, je to, že jsme všechno udělali tak jednostranně zaměřené. Pokud činnost nemá počitatelné výsledky, považuje se za zbytečnou. Co jste dokázali během poslední hodiny? Pokud svou produktivitu nemůžete vyjádřit v číslech, pak cokoliv jste dělali, byla ztráta času! Počet přečtených stránek učebnice, známky získané ze zkoušek, dokončený výzkum, napsané řádky kódu - jakmile se všechno v životě stane počitatelným, máme zaručený recept na stres.

Sedmdesát pět nebo osmdesát procent zaměstnanců ve Spojených státech říká, že v určitém momentu života musí vyhledat

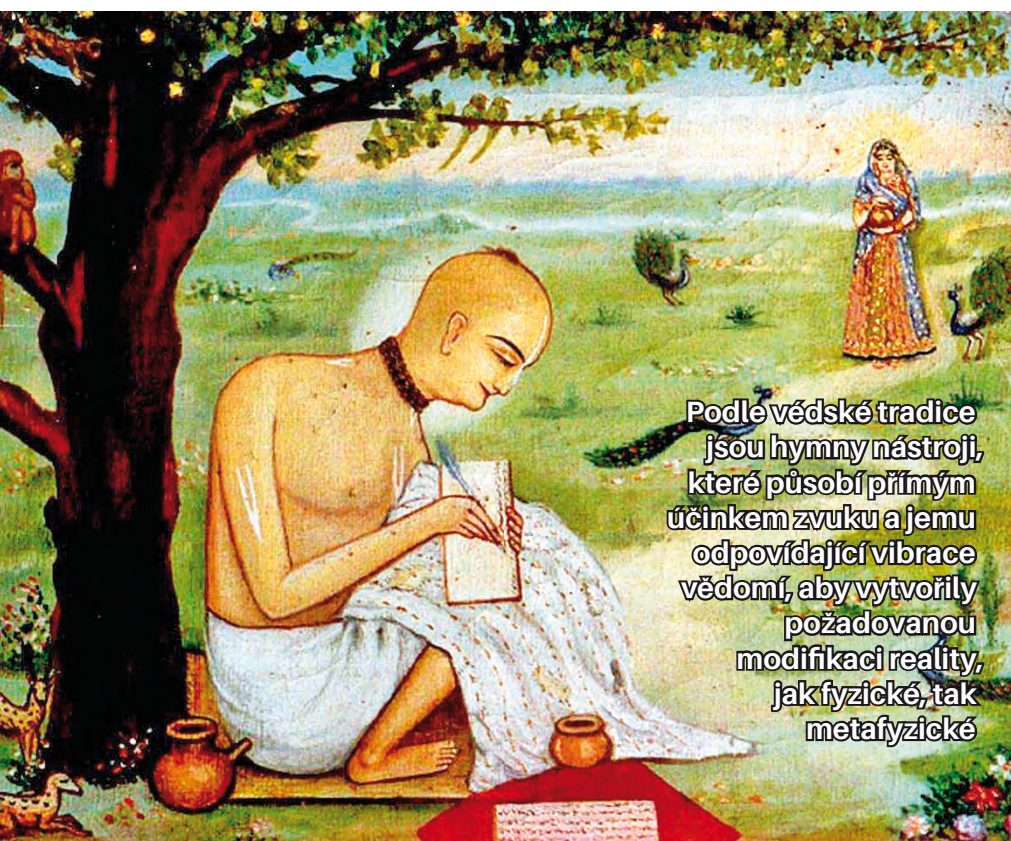
profesionální pomoc, aby se vyrovnali se svým stresem, a v Indii tyto statistiky nebudou o moc pozadu. Čím víc máme vzdělání a blahobytu, tím horší tyto problémy jsou. Studenti na nejlepších univerzitách prakticky umírají na stres - a dokonce i děti, které jsou ještě deset let před univerzitou, trpí stresem kvůli akademickému vedení a tvrdé práci a všemu tomu tlaku, tlaku ve svých životech - obzvláště, když jejich rodiče vědí, že i jen drobné vylepšení známek může znamenat rozdíl mezi přijetím, nebo vyloučením.

Ve stresových situacích, jako jsou tyto, se hudba nebo jiný kreativní ventil stávají o to víc zásadní pro všeobecnou vyrovnanost člověka. 🙏

VÉDSKÁ LITERATURA

Stručný úvod do indické filozofie – druhá část

Podle védské tradice jsou hymny nástroji, které působí přímým účinkem zvuku a jemu odpovídající vibrace vědomí, aby vytvořily požadovanou modifikaci reality, jak fyzické, tak metafyzické

Sanskritský kořen slova Věda může být vykládán různými způsoby, ale jeho nejhlubší význam je „poznání“. Vědy jsou tradičně považovány za posvátné a původní poznání, neboli to, z čeho všechno – fyzické i metafyzické – poznání pochází.

Tradičně je kompilace jedinečné a původní Vědy přičítána velkému mudrci Védávjásovi a jeho filozofické škole. Pro indology však datování védské literatury zůstává dodnes zdrojem argumentů.

Tradice datuje písemné sestavení Véd kolem 3 000 př. n. l., zatímco indologové obvykle pracují

s datem kolem 1 500 př. n. l. Protože ústní tradice mohou existovat po celá staletí, vyjádřené jazyky různých období, toto datum nemá velký význam.

Kořen vid znamená „vědět“ a také „vidět“; kompilátoři Véd a zvláště Rig Vědy v těchto dílech popisují poznání jako přijaté vnitřním zrakem (daršana). Jde jim o vymanění se z hmotné sféry do ozářeného prostoru vědomí: řišiové, védští mudrci, to definují jako realizaci nesmrtelného Já, spojení átmy s Paramátmou, různě definované různými filozofickými tradicemi.

Opakující se védskou metaforou je introspektivní, hrdinský čin, který osvobodí krávy nebo vody, vyčistí oblohu, podmaní si temnotu a zno-

vu získá světlo, dárce blahobytu. (např. Rig Věda 4.51) Prostřednictvím této vize získává člověk poznání vyšší reality; vědomí, které není intelektuální povahy, nýbrž triumfem světla nad temnotou.

Vědy představují vizi, která dává dokonalé poznání reality tří světů (bhú-bhuvah-svah: tři planetární systémy védského vesmíru, zvané nižší, střední a vyšší; asurové neboli démoni žijí na nižších planetách, lidé na pozemních a dévové neboli nebeské bytosti na vyšších), protože spojuje hledače poznání se znalcem, kde poznávané, filozofický vrchol písem, je souhrnem Já ve všech nekonečných projevech. Posvátná a požehnaná jednota prostá nečistot, stárí, smrti a znovuzrození. Existence mimo stvořený svět, Bůh.

Sanskrit

Védská literatura je rozdělena na šruti a smriti. Šruti znamená „slyšené“, „zjevené“, to, co zrealizovali starodávni řišiové prostřednictvím inspirovaného naslouchání ve stavu božského rozjímání, tedy to, co jim bylo zjeveno Bohem.

Šruti jsou sepsány ve vaidika (védském) sanskritu a smriti v laukika (lidovém) sanskritu. Ve védském sanskritu mají slova přízvuk podobný notám v hudbě a význam slova se může drasticky změnit jednoduše změnou přízvuku. Proto je třeba tato slova správně vyslechnout od guru v učednické posloupnosti. Takto jsou šruti předávány po generace celé věky. Nikdo nemá oprávnění změnit ani jedinou slabi-

ku. Védský sanskrit má vlastní gramatiku. Nemůže v něm být sepsána žádná nová kniha. Někdy se některé části šruti mohou ztratit kvůli narušení učednické posloupnosti. Poté je řišiové mohou v transu znovu vyslechnout.

Laukika sanskrit, neboli sanskrit, kterým mluví lidé (lóka), tento přívuk nemá. Smriti jsou sestavovány s ohledem na význam šruti a odtud pochází název smriti („vzpomínané“). Mění se od věku k věku, neboť odpovídají místu, času a okolnostem, ale jejich podstata zůstává stejná.

V literatuře smriti je užší kategorie dharma śáster neboli knih uvádějících pravidla správného chování pro varny a ášramy. Jagjavalkja smriti 1.4-5 jich jmenuje dvacet.

V Kali juze se védské texty ztrácejí a přestávají se používat, ale v rámci různých náboženství vznikají zjednodušené śástry pro pochopení nevédskou populací. I ty ale postupně upadají v zapomnění, jak lidstvo degraduje.

Struktura a obsah védské literatury

Každou ze čtyř Véd – Rig Veda, Sama Veda, Jadžur Veda (má dvě varianty, Šukla a Krišna, a Šukla má dvě verze, Madhjandina a Kanva) a Atharva Veda – tvoří čtyři kategorie textů:

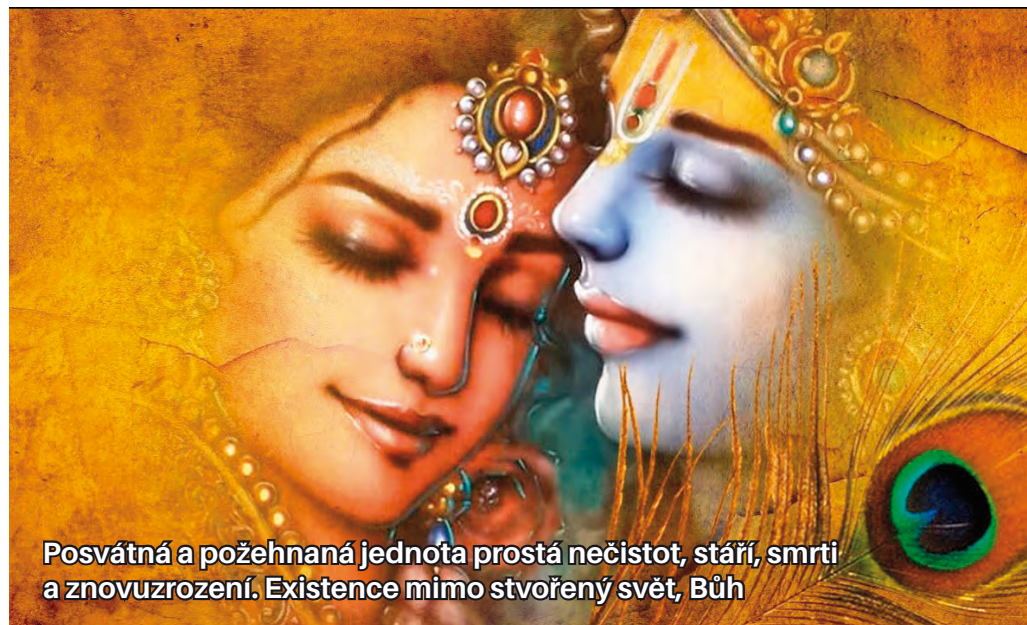
- **Sanhity**: obsahují hlavně hymny věnované různým dévům
- **Bráhmany**: podrobné pokyny pro dokonalé provádění obřadů a obětí
- **Áranjaky**: „knihy z lesa“, sepsané řišii, kteří popsali své duchovní realizace
- **Upanišady**: filozofické diskuse o Absolutní Pravdě

Vědy se předávaly hlavně v rodinách (kula). Vzhledem k rozdíům ve čtení (pata bhéda) v různých

kulách existovaly různé „větve“ (sakha):

„Rig Veda byla rozdělena na 21 větví, Jadžur Veda na 100, Sama Veda na 1000 a Atharva Veda na 9 větví.“ (Kúrma Purána 52.19-20)

Dohromady tedy existovalo 1 130 Sanhit, 1 130 Bráhman, 1 130 Áranjak a 1 130 Upanišad, celkem

Posvátná a požehnaná jednota prostá nečistot, stáří, smrti a znovuzrození. Existence mimo stvořený svět, Bůh

4 520. Dživa Gósvámi v Tattva-sandarbhé uvádí, že se dochovalo pouze 11 Sanhit, 18 Bráhman, 7 Áranjak a 220 Upanišad (Muktikópanišad uvádí 108 hlavních). To je necelých 6 % původních Véd. Je také nedostatek kvalifikovaných bráhmanů.

Dále existují 4 Upavédy: ájur (lékařství), gandharva (hudba), dhanur (bojová věda), sthápátja (architektura) a 6 Védáng („končetin Véd“): šikša (výslovnost), čanda (rozměr verše), nirukta (etymologie a lexikologie), vjākara (gramatika), kalpa (rituál), džjótíša (astronomie a astrologie). První dvě učí výslovnost, druhé dvě porozumění významu a poslední dvě aplikaci Véd.

Vědy jsou také známé jako traividjā, „trojí poznání“:

Karma-kánda: týká se obřadu a představuje liturgický aspekt

Gjána-kánda: představuje filozoficko-mystický aspekt

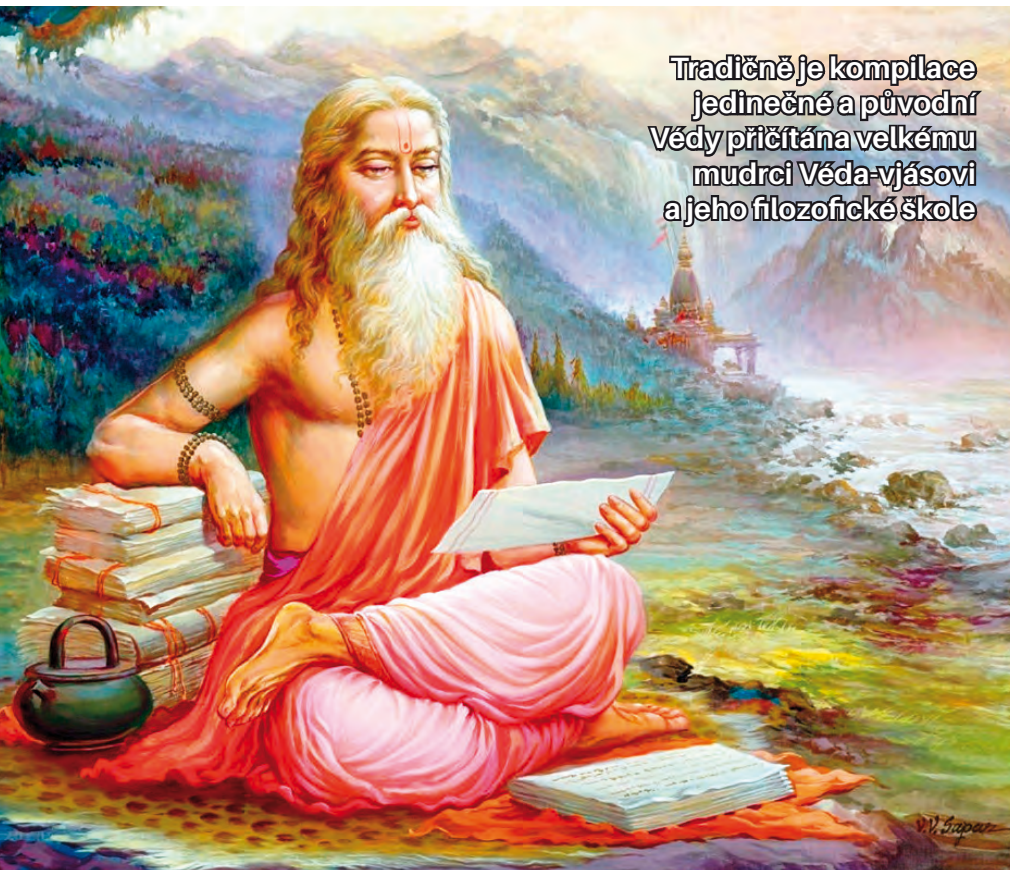
Upásaná-kánda: pokyny pro uctívání Božstev

Pro pochopení Véd je nezbytné studium smriti, textů, které šruti vysvětlují. Nejdůležitějšími z nich je osmnáct Mahá-Purán (tvoří je hlavně příběhy, dohromady obsa-

hují 398 000 veršů, podle Garuda Purány 3.1.43,45,64 je z nich nejlepší Bhágavata Purána) a dvě Itihásy – Rámájana (Válmikiho původní verze, z níž bylo později odvozeno mnoho dalších) a Mahábhárata (severní a jižní verze). Kromě Mahá-Purán existuje i osmnáct Upapurán.

Většina védských Sanhit se skládá z hymnů, liturgických skladeb zaměřených na chválu dévů jako Varuna nebo Indra za účelem získání hmotného prospěchu. Tento zdánlivý rozpor, jak ontologický, tak teologický – na jedné straně hledání Absolutní Pravdy, spojení s Absolutní Bytostí, a na straně druhé velká rozmanitost hmoty / hmotné energie zaměřené na světské zájmy: moc, potomstvo, vítězství, zdraví, bohatství, může dezorientovat a zmást světské neinformované osoby. (Vědy uvádějí tři požadavky pro studenty:

Tradičně je kompilace
jedinečné a původní
Vědy přičítána velkému
mudrci Věda-vjásovi
a jeho filozofické škole

1. tapas neboli vnitřní proměna; 2. šraddhá neboli víra; 3. brahmačarja neboli slib cudnosti.)

Kontrast v jazyce odpovídá tomuto zjevnému rozporu či rozdělení. Když se jedná o hledání Absolutní Pravdy a osvobození od existenciálních limitů, používaný jazyk vyjadřuje explicitní introspektivní a psychologickou schopnost, která popisuje vnitřní prostor: světlo vytvořené meditací, formací a dokonalostí vědomí jako konečného cíle. Například Gájatrí mantra, nástroj inspirace a realizace při uctívání dévy Slunce, ilustruje velmi subjektivní postoj: pojetí vnitřní reality vyjádřené s takovým vědomím je důkazem, že autoři byli osoby s dobře vyvinutou mentální strukturou, mnohem rozvinutější, než se objevuje ve starobylých textech mezopotámské nebo řecké civilizace, kde neexistují důkazy o introspekční schopnosti popsat vnitřní psychickou realitu, v níž jsou umístě-

ny zkušenosti, paměť, myšlenky a projekty.

Na druhé straně hymny, které se zabývají hmotnou energií, jsou vyjádřeny vysoce objektivním jazykem postrádajícím introspekci a reflexi.

Podle védské tradice jsou hymny nástroji, které působí přímým účinkem zvuku a jemu odpovídající vibrace vědomí, aby vytvořily požadovanou modifikaci reality, jak fyzické, tak metafyzické.

V pozoruhodných textech jako Upanišady jsou introspektivní myšlení a subjektivní jazyk jasně patrné. Upanišad znamená lekce. V mnoha Upanišadách se opakuje vzorec: Na počátku nalézáme někoho, kdo se potýká s existenciálním problémem – smyslem života a smrti, přežití jedince na věčnosti a poznání pravdy. Pak někdo jiný podá standardní odpovědi na základě zdravého rozumu. Nakonec jsou tyto odpovědi odhaleny jako klamné a nevhodné třetí osobou s transcendentální, filozofickou perspektivou, která

podá platnou odezvu – a podvrtnou podle současných kulturních, světských, pseudofilozofických standardů zakotvených v materialistické a fragmentární vizi reality, neschopnou definovat vlastní já v celé jeho realitě. Některé z příkladů jsou Náčikéta, Džanaka, Maitréjí, Jagjavalkja. Konstantou je hledání a objevení perspektivy, ve které jsou existenciální problémy a jejich řešení, podle zdravého rozumu zaručené a bezchybné, později odhaleny jako neskutečné, protichůdné a nemožné. Současně se za falešným problémem zjeví realita, neboli projeví se vše, co je mimo abstraktní vnímání jednotlivých částí.

Tantra

Systémy vaidika (založené na védských písmech) a tantrika jsou totožné tím, že obsahují podstatu povinností, které se očekávají od civilizovaného člověka. Vaidika šástry jsou přidružené k rodinám (gótra, kula), zatímco tantrika šástry jsou otevřené pro každého, kdo je do nich zasvěcen guruem. Tantry jsou podobné védským smriti šástrám, pokud jde o mantru, jantru a tantru (mantra: zvuky používané při plnění povinností; jantra: vybavení potřebné pro plnění povinností; tantra: způsob vykonávání povinností; dnes bychom řekli software, hardware a knowhow). Pán Šiva a Déví pronesli 64 tanter, které uvádí Mahá-sidhi-sarasvata-tantra. Tři skupiny těchto textů se nazývají ágama, jámala a tantra. Dělí se také podle uctívání Božstva na tři tradice: šaiva (Šiva), vaišnava (Višnu) a šakta (Déví). Uvádějí se také kategorie dakšina márga („pravá ruka“, uctívání múrti) a váma márga („levá ruka“, sexuálně-magická, známá na Západě).

podle pojednání Matsja-avatára
dáse ACBSP ☸

Nečekaná návštěva

britského premiéra Borise Johnsona v Bhaktivédántově Manoru

Britský premiér Boris Johnson v doprovodu poslanců včetně ministryně vnitra Priti Patelové svou neohlášenou návštěvou Bhaktivédántova Manoru překvapil zdejší věřící a připojil se k jejich nedělním obřadům.

Předsedu vlády provedli víceúčelovým komunitním zařízením Śrī Krišna Haveli v hodnotě 10 milionů liber, které je před dokončením. Dostalo se mu zde tradičního slavnostního přivítání s recitací sanskritských manter. Poté – následován množstvím oddaných, sousedů, místních hodnostářů i představitelů hindské komunity – byl uveden do nádherné chrámové místnosti uvnitř hlavní budovy postavené v pseudotudorském stylu.

Poté, co Johnson na posvátném místě obdržel slavnostní požehnání, promluvil ke kongregaci a hostům o své úctě k hindské komunitě a jejím hodnotám. „Jsem inspirován prací tohoto chrámu a zdejší komunitou. Nejedná se ovšem jen o významné duchovní místo. Manor přitahuje stovky tisíc návštěvníků a spojuje dohromady různé druhy lidí. Je úžasné vidět zdejší Haveli, které je téměř dokončené.“ Premiér poté slíbil, že se po uvedení střediska do provozu do chrámu zase vrátí.

Premiér dostal několik dáreků a proslavené chrámové sladkosti. Poté šel nakrmit voly z místní chrámové

farmy. Krmení krav nebo volů je v hindské kultuře považováno za velice příznivé, hluboké úctě se v ní těší všechna zvířata.

„Bhaktivédántův Manor je místem uctívání a duchovního vzdělávání,“ vysvětlil Vinay Tanna, který má v chrámu na starosti styk s veřejností. „Proto není spojen se žádnou konkrétní politickou stranou. Ale respektujeme a ctíme všechny, kteří jej chtějí kdykoliv navštívit.“

Poznámka editora:

Chrást hnutí Hare Krišna Bhaktivédántův Manor, který původně daroval Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny (ISKCON) zesnulý Beatle George Harrison sídlí na 31 hektarech půdy poblíž Watfordu severozápadně od Londýna. Dnes to je jedno z nejdůležitějších poutních míst pro evropské a britské hindy a nachází se zde jedinečné vzdělávací středisko kněží ve Velké Británii. Manor je domovem velkolepého a slavného chrámu, kláštera, koná se zde spousta vzdělávacích kurzů, retreatů a kulturních akcí.

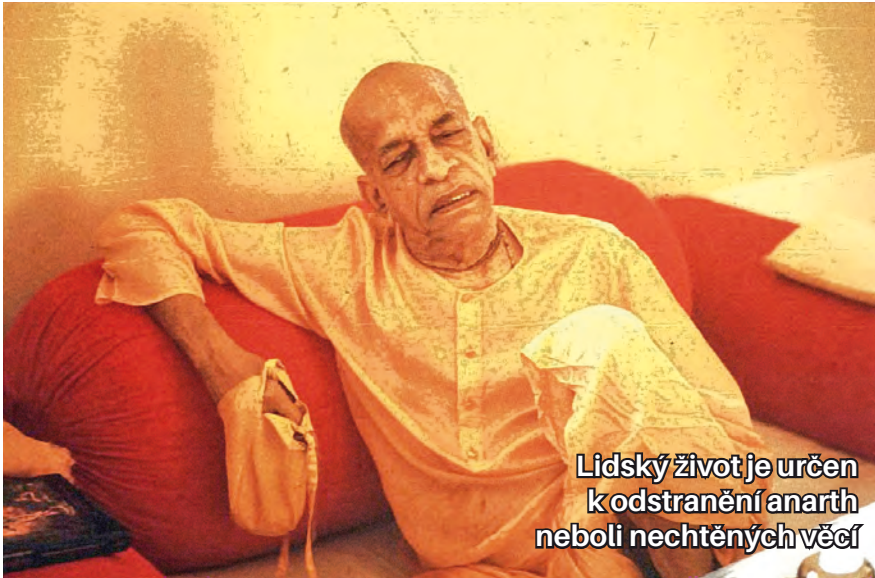
Na zdejší farmě je unikátním způsobem čím dál více využívána volská síla a ruční dojení. Mléko produkované na udržitelné a humánní farmě je lepší jak pro lidi, tak i pro krávy. Farma se stará o potřeby krav po celou délku jejich přirozeného života. 🐄

SVATÉ JMÉNO

odstraňuje hmotné touhy a hříšné činnosti

**Lidský život je určen
k odstranění anarth
neboli nechtěných věcí**

Díky zpívání mahá mantry můžeme odstranit ze srdce semínka tužeb:

Šukadéva poukazuje na to, že odříkání, dobročinnost a vykonávání obřadních rituálů, které jsou určeny k neutralizaci hříšných činností, jsou doporučenými postupy, avšak i když je někdo vykoná, nedokáže tím odstranit ze srdce semínka tužeb, tak jako se to stalo v Adžámilově případu v jeho mládí. Toto hříšné semínko touhy může být odstraněno jedine dosažením vědomí Krišny. A toho se zase dá dosáhnout velice jednoduše díky zpívání mahá mantry neboli Hare Krišna mantry, jak to doporučuje Šrí Čaitanja Maháprabhu.

Nektar oddanosti

Díky styku s Nejvyšším Pánem prostřednictvím zpívání Jeho svatého jména se osvobodíme od hmotných tužeb:

I ti, kdo jsou posedlí hmotnými touhami, mohou začít uctívat Nej-

vyšší Osobnost Božství tak ustáleně, že se vrátí zpátky k Bohu. Skutečnost je taková, že přijde-li někdo k vědomí Krišny, přestože má možná mnoho hmotných tužeb, budou ho díky styku s Nejvyšším Pánem prostřednictvím zpívání Jeho svatého jména postupně čím dál více přitahovat lotosové nohy Krišny. Nejvyšší Pán a Jeho svaté jméno se od sebe neliší, a dotýčný tak ztratí zájem o připoutanost k hmotnému požitku.

Šrímad Bhágavatam 6.16.39

Musíme zpívat Hare Krišna, abychom očistili srdce od chtíce a chamtivosti:

Celý svět se točí kolem kámy a lóby. Káma znamená „chtíč“ a lóbyha je „chamtivost“. Lidé nikdy nebudou mít dost sexu nebo peněz a jejich srdce jsou plná nechtěných věcí, které je třeba odstranit nasloucháním, opakováním a zpíváním. Lidský život je určen k odstranění anarth neboli nechtěných věcí, kde

však najdeme univerzitu, na které by se tato věda očišťování vyučovala? Hnutí pro vědomí Krišny je jedinou organizací, která se tím zabývá. Nečistoty jsou v našem srdci, ale Krišna je tam také a může nám pomoci. Našta prájéšv abhadrešu nitjan bhágavata sévaja (ŠB 1.2.18). Musíme pravidelně naslouchat Šrímad Bhágavatamu a zpívat Hare Krišna. Tyto dvě metody nám doporučil Čaitanja Maháprabhu.

Učení Pána Kapily, syna Dévahúti

Jediným způsobem k ovládnutí rozrušených smyslů je zpívat svaté jméno Pána a naslouchání mu:

Lidská forma života je určena k poznání Boha, ale dokud naše smysly přitahují hmotné věci, bude tento proces, který začíná posloucháním a zpíváním svatého jména Pána (šraavan kirtanan višnóh), narušován. Oddaná služba tedy znamená očistit smysly. V podmíněném stavu jsou naše smysly pokryty hmotným smyslovým požitkem, a dokud se člověk nenaučí je očišťovat, nemůže se z něho stát oddaný. V našem hnutí pro vědomí Krišny proto doporučujeme od samého začátku omezovat činnosti smyslů, zvláště jazyka, který Šríla Bhaktivinód Thákur označuje za nenasytný a nepřemožitelný. K odstranění této tendence jazyka autority doporučují nejíst maso a podobné věci, které nejsou určeny k jídlu, a nedovolit jazyku, aby dychtil pít alkohol či kouřit cigarety. Nedovoluje se pít ani čaj a káva. Genitáliím je zase nutné zabránit v nedovole-

ném sexu. Bez takového omezení smyslů nelze dělat pokroky v rozvíjení vědomí Krišny. Jedinou metodou k ovládnutí smyslů je zpívat svaté jméno Pána a naslouchat mu; jinak budeme stále rozrušováni.

Šrímad Bhágavatam 7.9.40

Dokáže-li někdo ovládnout svůj jazyk pomocí vychutnávání prasádam a zpívání Hare Krišna, všechny ostatní smysly bude mít pod kontrolou:

Sebeovládáním se rozumí, že bychom neměli přijímat nic, co by škodilo duchovnímu růstu. Je třeba naučit se odmítat vše, co by bylo překážkou na duchovní cestě. To je skutečné odříkání. Smysly jsou tak mocné, že se neustále domáhají uspokojení. Jejich nepotřebným požadavkům však nemáme poslouchat. Smysly se mají uspokojovat jen do té míry, aby tělo zůstalo zdravé a jeho vlastník mohl díky tomu plnit povinnosti spojené s pokrokem v duchovním životě. Nejdůležitějším a nejhůře ovladatelným smyslem je jazyk. Dokážeme-li ho ovládat, je možné ovládat i zbývající smysly. Činností jazyka je ochutnávání jídla a vytváření zvuků. Systematickým usměřňováním je tedy třeba zajistit, aby jazyk vždy ochutnával zbytky jídel obětovaných Krišnovi a zpíval Hare Krišna.

Bhagavad gítá 13.8-12

Ti, kdo okusili sladkost zpívání svatého jména, se nezajímají o jiné druhy duchovní blaženosti nebo o hmotné požitky:

Zosobněné Vědy řekly: „Ti nejinteligentnější oddaní se proto nevěnují žádnému jinému způsobu sebeuvědomění než oddané službě a neustále se zabývají jejími devíti procesy, obzvláště nasloucháním a opěvováním. Když Tvoji

oddaní naslouchají Tvým transcendentálním zábavám a opěvují je, nestarají se ani o transcendentální blaženost spojenou s osvobozením nebo se splnutím s Nejvyšším. Tito oddaní se nezajímají ani o takzvané osvobození a zcela jistě nemají zájem o hmotné činnosti sloužící k povznesení se na nebeské planety za účelem smyslového požitku. Čistí oddaní vyhledávají pouze společnost paramahansů neboli vznešených osvobozených oddaných, aby mohli neustále naslouchat o Tvé slávě a opěvovat ji. Proto jsou čisté oddaní připraveni obětovat veškeré pohodlí v životě včetně rodinného života a takzvané společnosti, přátelství a lásky. Ti, kdo ochutnali sladkost oddanosti v podobě transcendentální vibrace opěvující Tvoji slávu – Hare Krišna, Hare Krišna, Krišna Krišna, Hare Hare, Hare Ráma, Hare Ráma, Ráma Ráma, Hare Hare –, se nezajímají o žádnou jinou duchovní blaženost nebo o hmotné pohodlí, které čistým oddaným připadají ještě nedůležitější než tráva na ulici.“

Krišna, Nejvyšší Osobnost Božství

Když se ustálíme ve zpívání svatého jména, jsme schopni se v této době ochránit před smyslovým vábením:

Adžámil potkal na veřejné cestě muže čtvrté třídy a prostitutku, kteří jsou zde živě popsáni. S opilostí se někdy bylo možné setkat i v minulých věcích, i když to nebylo příliš běžné. V současném věku Kaliho však tento hřích můžeme vidět všude, protože lidé celého světa pozbyli studu. Když před dávnými časy viděl Adžámil, dokonalý brahmačárí, opilého šúdru a prostitutku, byl tím poznamenán. Dnes jsou takové hříchy vidět na mnoha místech a musíme si uvědomit, v jakém postavení je student-brahmačárí, který takové věci vidí. Není-li mimořádně ustálen v dodržování usměřňujících zásad, je pro něho velice obtížné zůstat klidný. Ten, kdo však začne s velkou vážností praktikovat vědomí Krišny, může těmto dráždivým projevům hříchu odolat. V našem hnutí pro vědomí Krišny zakazujeme nedovolený sex, požívání omamných látek, jedení masa a hazardování. V Kali juze je pohled na opilou, polonahou ženu, která objímá opilého muže, zcela běžnou záležitostí – zvláště v západních zemích – a ten, kdo takové věci vidí, se pak těžko ovládá. Pokud se však člověk milostí Krišny bude držet usměřňujících zásad a zpívat Hare Krišna mantru, Krišna ho bezpochyby ochrání.

Krišna říká, že Jeho oddaný nebude nikdy přemožen (kaunteja prati-džáníhi na mé bhaktah pranašjati). Všichni žáci, kteří praktikují vědomí Krišny, by tedy měli věrně dodržovat usměrňující zásady a neustále se soustředit na zpívání svatého jména Pána. Pak se nemusí ničeho obávat. Jinak se člověk nachází ve velice nebezpečném postavení, zvláště v Kali juze.

Šrímad Bhágavatam 6.1.58-60

Skutečná změna srdce způsobená zpíváním svatého jména se dá ověřit tím, do jaké míry jsme odpoutáni od hmotného požitku:

(Šaunaka Riši Sútovi Gósvámímu): „Pokud se srdce toho, kdo zpívá Hare Krišna mahá mantru, nezmění, nekanou mu z očí slzy, jeho tělo se nechvěje a neježí se mu chlupy na těle, měli bychom chápat, že má srdce ze železa. Důvodem toho jsou přestupky proti lotosovým nohám Pánova svatého jména.“

Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Thákura v komentáři k tomuto verši ze Šrímad Bhágavatamu (2.3.24) poznamenává, že mahá bhágavata neboli velice pokročily oddaný nemusí příznaky jako slzy v očích vždy projevovat, kdežto kaništha adhikáři neboli začátečník je někdy projevuje nepřirozeně. To však neznámá, že začátečník je pokročilejší než mahá bhágavata. Skutečná změna srdce způsobená zpíváním Hare Krišna mahá mantry se dá ověřit tím, do jaké míry jsme odpoutáni od hmotného požitku. To je ta skutečná změna. Bhaktih paré-šanubhavó viraktir anjatra ča (ŠB 11.2.42). Pokud děláme v duchov-

ním životě skutečný pokrok, musíme se do velké míry odpoutat od smyslového požitku. Kaništha adhikáři (začínající oddaný) mívá někdy v očích falešné slzy, když zpívá Hare Krišna mantru, ale je

Jedinou metodou k ovládnutí smyslů je zpívat svaté jméno Pána a naslouchat mu

stále zcela připoután k hmotným věcem. To znamená, že se jeho srdce ještě nezměnilo. Změna se musí projevit v jeho skutcích.

Šrí Čaitanja čaritamrita, Ādi-lílá 8.25

Zpívání mahá mantry bez přestupků může člověka zachránit před ženskými svody:

Grihastha, vānaprastha, sannjāsī a brahmačārī mají být velice opatrní při stýkání se se ženami. Muž nesmí sedět na odlehlém místě ani se svou matkou, sestrou či dcerou. V našem hnutí pro vědomí Krišny je velice obtížné – zvláště v západních zemích – nestýkat se se ženami. Proto jsme za to také někdy kritizováni; my se nicméně

snažíme dát každému příležitost zpívat Hare Krišna mahá mantru a tak dělat duchovní pokrok. Držíme-li se zásady zpívat Hare Krišna mahá mantru bez přestupků, pak můžeme být milostí Šríly Haridáse

Thákura ochráněni před ženskými svody. Nejsme-li však ve zpívání Hare Krišna mahá mantry dostatečně důslední, můžeme kdykoli padnout za oběť ženám.

Šrímad Bhágavatam 5.6.3

Díky zpívání svatého jména se člověk vzdá hříšných činností:

Je-li člověk upřímný, dostane zasvěcení a této úrovni se říká bhadžana krijá. Věnuje se pak službě Pánu pravidelným pronášením šestnácti kol Hare Krišna mahá mantry denně a vyhýbá se nedovolenému pohlavnímu styku, omamným látkám, jedení masa a hazardování. Pomocí stupně bhadžana-krijá se osvobodí od znečištění materialistic-

kým životem. Přestane chodit do restaurací a hotelů, aby jedl takzvaná chutná jídla připravená z masa a cibule, nezajímá ho ani kouření nebo pití čaje a kávy. Vyhýbá se nejen nedovolenému pohlavnímu styku, ale pohlavnímu životu úplně. Nemá ani zájem ztrácet čas spekulováním a hazardem. Měli bychom vědět, že tímto způsobem se očisťuje od nežádoucích věcí (anartha nivritti). Slovo anartha označuje nežádoucí věci. Anarthy se zničí, když člověk získá pouto k hnutí pro vědomí Krišny.

Nektar pokynů, verš 7

Z knihy Námámrita, kapitola 7

převzato z webu

www.prabhupad.cz

HLUBOKO, NAVĚKY...

V hmotném světě se každý snaží být šťastný. Ale skutečné štěstí se nachází na hlubší úrovni. Je umění rozvinout větší vizi. Bhagavad-gítá na začátku mluví o Ardžunovi, který byl členem královské rodiny a ocitl se ve složité situaci, ve válečné situaci, která ho uvrhla do deprese. Ale poté Krišna Ardžunovi vysvětlil *na džájaté mrijaté vá kadáčin nájam bhútvá bhavitá vá na bhújah* (Bhagavad-gítá 2.20). Vysvětlil, že duše se nikdy nerodí, nikdy neumírá, a tak podobně.

Také vysvětlil, že cílem života nemůže být nic dočasného, protože naše povaha je být věční a hledáme věci, které trvají navždy. Nikdo nemá rád, když je zničena nebo ukradena věc, kterou má opravdu rád. Bolí to. Všichni jsme připoutaní. Chceme, aby věci pokračovaly. Chceme věčnou lásku. Chceme všechny tyto věci, ale získáváme je? V hmotném světě ne tak úplně. Časem se to mění. Proto je

hmotný požitek svou povahou odlišný od naší povahy. My hledáme věci, které přetrvávají, a ony tady netrvají, a to bolí, protože chceme skutečně najít své potěšení ve věčných věcech.

To je poselství Bhagavad-gity: že bychom se měli v našich životech dívat víc do hloubky, trochu dlouhodoběji, a pouze tehdy můžeme najít skutečné štěstí. Je to změna. Chce to nějaký čas, než změním úhel pohledu, ale mnoho lidí cítí, že tu musí být víc. Proto skutečný cíl života je duchovní, a to je něco, co musíme mít tak či onak na mysli. Můžeme to tak cítit sami, ale nikdy se to nestane moc pevným, dokud to neuslyšíme od seberealizovaných osob. Proto musíme naslouchat učitelům, guruovi, protože takový učitel nám řekne nejen to, že cílem je duchovní život, ale také do našich srdcí vlije touhu. To je náš záměr.

*Kadamba Kánana Svámí, 25.srpna 2019,
Ljubljana, Slovinsko, Bhagavad-gítá 13.3*

Srdce vaišnavy

Sedíc na zápraží svého oregonského domu, Joan Campanella vychutnávala pohled na bouři nad Pacifikem, která zmáčela pobřeží, když v tom si překvapeně všimla pošťáka na pochůzce navzdory příšernému počasí. Ohnutý proti větru a s deštěm crčícím z dlouhých vlasů vystoupal po schodech k jejímu dvorku, sáhl do své nepromokavé tašky a předal jí modrý aerogram.

Byl od její sestry Jane, která se nedávno se svým přítelem Michaelem vydala do New Yorku. Jane psala, že spolu s Michaelem v New Yorku potkali Svámího a že je tento Svámí bude oddávat. Prosila Joan, aby přišla na svatbu. A tak byla Joan brzy na cestě do New Yorku.

New York, 1966

Joan: Nevěděla jsem nic moc o tom, co to bude za svatbu. Věděla jsem jen to, že od nějakého Svámího dostali jména Mukunda a Džánakí. Když jsem toho Svámího uviděla, seděl vedle okna ve své přední místnosti, zalitý slunečním svitem, a rozdával prasádam oddaným, kteří seděli kolem něho. Mukunda mě představil a Svámí mi nabídl prasádam. Protože jsem byla oddanou makrobiotiky, přišlo mi tohle prasádam dost nepoživatelné, ale ta zářící krásná osoba dychtila, abych si ho vzala. Tak jsem si tedy vzala, ale ve své mysli jsem se rozhodla, že tohle bude naposledy, co s oddanými obědvám. Potom Svámí

míjí sáhl do velikého hrnce, který byl zvenčí opeřený zkrystalizovaným cukrovým sirupem, a vylovil obrovský, kapající gulabdzamun. Řekla jsem: „Ó né. Jsem tak plná, to už si nemůžu vzít.“ On řekl: „Vezmi si, vezmi.“ Přinutil mě vzít si. Když jsem ten gulabdzamun dojedla, byla jsem plně přesvědčená, že tohle bylo úplně naposled, co jsem tam vůbec přišla.

San Francisco, 1967

Po svém desetidenním výletu do New Yorku se Joan spolu s Mukundou a Džánakí vrátila zpátky do Oregonu. Svámí novomanžele požádal, aby se pokusili založit Krišny si vědomý chrám na západním pobřeží; cestou ještě přibrali své dva

dávné přátele, Sama Speerstru (později zasvěceného jako Šjamasundar Dás), jeho přítelkyni Melanii Nagel (Málatí Déví Dásí) a také Joanina přítele Rogera Siegela. V tichých oregonských lesích začaly tyto tři páry společně zpívat Hare Krišna a Joan strávila hodiny studiem prvních tří zpěvů Šrímad Bhágavatamu, které Svámí napsal a přivezl s sebou z Indie. Netrvalo dlouho a tato malá skupinka založila chrám v San Franciscu a Svámí se k nim brzy připojil. Navštěvujíc jeho lekce, kirtany a neformální setkání, vychutnávajíc hloubku jeho poznání, čistotu jeho lásky a krásu filosofie vědomí Krišny, kterou prezentoval a žil, byla Joan polapena. Rozhodla se stát se Svámího žačkou.

Při zasvěcení obdržela Joan jméno Jamuná Dévi Dásí a Roger, zasvěcený ve stejnou dobu, se stal Gurudásem. Následující den je Svámídzí oddal a vysvětlil jim, jak by manžel a manželka měli držet Krišnu ve středu svých životů, sloužit Mu a jeden druhému pomáhat.

Jamuná: Když šel Svámídzí na svoje pravidelné ranní procházky, kdokoliv mohl jít s ním. Tak jsem se s ním jednoho rána procházela a řekla jsem: „Svámídzí, myslíte, že byste nám jednou mohl dovolit jet s vámi do Vrindávanu?“ On se otočil a řekl: „Ano, jednoho dne vás vezmu do Vrindávanu, ukážu vám Vrindávan pěšky.“ Pomyslela jsem si, že to je ta nejnadějnější věc, kterou jsem kdy ve svém životě slyšela. Jen jsem čekala, až ten čas nadejde.

Tou dobou, když Svámídzí v dubnu opouštěl San Francisco, naučil Jamunu tradiční vaišnavské vaření, rozdávaní prasádam, zpívání oddaných písní a uctívání Božstev. Jamuná, výjimečně upřímná studentka, se do těchto činností pustila s péčí, pozorností a láskou.

V květnu Jamuná a Gurudása dostali od Svámídzího z New Yorku svůj první dopis: „Velmi si vás obou vážím, Gurudási a Jamuno. Jste dvě dobré duše a teď jste se spojili. Žijte pokojně, zpívejte Hare Krišna a buďte ve svém životě šťastní.“ (5. května 1967)

Příští měsíc ranila Svámídzího mrtvice a požádal všechny své žáky, aby se obrátili k Pánu Krišnovi s modlitbou „Můj drahý Pane, můj duchovní učitel ještě nedokončil svou práci. Prosím, ochraň ho.“ Ve vzkvétajícím chrámu v Haight-Ashbury zůstali Jamuná a ostatní oddaní celou noc vzhůru, modlili se a zpívali. Později od Svámídzího dostali zprávu: „Díky vašim upřímným a vroucím modlitbám Krišna zachránil můj život.“ Svámídzí se pak vrátil

do Indie, aby se tam zotavil, z Vrindávanu Gurudásovi napsal: „Ohledně Jamuny, tvé manželky, opravdu velice si jí považují, protože ona je velmi upřímné děvče. Jsem si jistý, že by ses měl cítit šťastný, že máš takovou manželku. Prosím, vyříd jí má požehnání a vždy se svou manželkou spolupracuj ve službě Krišnovi. Budete věčně šťastní.“ (24. srpna 1967)

Inspirovaní touhou potěšit Svámídzího a Pána Krišnu, oslavili oddaní ze San Franciska v roce 1967 první Ratha játru v západním světě. Svámídzímu pak hlásili: „Bylo to úžasné! Byl to nádherný den. Hippies byli nadšení a tolik se jich k průvodu přidalo, že se musel pohybovat pomaleji.“ Jamuná byla na voze, občas hrála na harmonium a zpívala přes reproduktory, jindy rozdávala květiny a nakrájené ovoce lidem v davu.

Když se Svámídzí zotavil, dával svým žákům další a další služby pro Krišnu. Jamuná: Úplně první ozdoba, která byla věnovaná Pánu Džagannáthovi, byla darovaná Svámídzím v prosinci 1967, když se vrátil z Indie. Vysvětlil nám, že bychom mohli pro Pána Džagannátha udělat oblečení, a ptal se po dobrovolnicích pro šití. Přihlásily jsme se Haršarání a já. Takže během

Ratha játry 1968 byli Džagannáth, Subhadrá a Balaráma oblečení v červeném saténu a získali jsme nádherné girlandy z karafiátů na Jejich červené turbany.

Londýn, 1968

Svámídzí měl plnou víru v Krišnu a věřil, že statečné, nadšené a sebevědomé kázání jeho žáků ustanoví vědomí Krišny v Evropě, stejně tak jako v severní Americe. Na Svámídzího žádost tak stejné tři páry, které založily chrám v San Franciscu – Mukunda a Džánaki, Šjamasundar a Málátí (teď i s jejich nemluvnětem, dcerou Sarasvatí) a Gurudás s Jamunou – jely do Londýna.

V Londýně, jen s málo penězi, žijíce jako oddělené páry v různých částech města a bez hmatatelného pokroku dokonce i po měsících snažení, se tato šestice občas cítila demotivovaná a mluvila o návratu do Ameriky. Svámídzího dopisy jim ale dávaly inspiraci a sílu pokračovat. Četli jeho slova znovu a znovu a snili o tom, že za nimi přijede.

Jamuná: Musela jsem se přestěhovat do jamajského ghettá, do vrchního patra jedné z budov. Bylo to příšerné. Den za dnem jsem sedávala a poslouchala nahrávku Svámídzího zpěvu. Byla to

George, hledající duchovno, byl k oddaným přitahován a nabídl jim, že pod značkou Apple nahrají jejich zpěv

Následující den je Svámídzí oddal a vysvětlil jim, jak by manžel a manželka měli držet Kříšnu ve středu svých životů, sloužit Mu a jeden druhému pomáhat

nádherná nahrávka, kterou právě udělal v Los Angeles. A modlila jsem se k němu: „Prosím, přijedte. Prosím, přijedte.“

Svámídzí napsal Jamuně: „Tvé ocenění Šrímad Bhagavad gíty a Učení Pána Čaitanji je tak pěkné. Prosím, pokračuj ve studiu a kázání tímto způsobem každému, koho potkáš. Jsem velmi šťastný, když se dozvídám, že chodíš po různých domech a přednáškových sálech a pořádáš kirtany a dáváš přednášky z této transcendentální literatury. To je velmi pěkné. A když budeš tímto způsobem pokračovat, nakonec tím bude přilákáno mnoho lidí a naše londýnské středisko brzy bude velmi úspěšné.“ (3. října 1968)

Tato šestice se opakovaně snažila kontaktovat Beatles a po mnoha neúspěšných pokusech, uprostřed těžkého zimního období, Šjámasundar konečně potkal George Harrisona. George, hledající duchovno, byl k oddaným přitahován a nabídl jim, že pod značkou Apple nahrají zpěv oddaných.

V den nahrávání se oddaní sešli ve studiích EMI na Abbey Road. Jamuná nanasla tilak na čela nahrávacích techniků a potom, s Paulem McCartneym a jeho ženou Lindou za mixážním pultem začali. George hrál na varhany a Mukunda na mridangu. Jamuná, modlíc se k Prabhupádovi o duchovní sílu, zpívala vedoucí hlas, Šjámasundar ji podporoval a ostatní hlasy tvořily sbor. Když skončili, George prohlásil: „Tohle bude velké.“ V krátkém čase byla nahrávka na vrcholu žebříčků, okamžitý hit.

Dychtící naplnit touhu svého duchovního učitele přinést vědomí Kříšny do Evropy a přitahovaný oddaností svých žáků za nimi Svámídzí přijel do Londýna. Na pozvání „Brouka“ Johna Lennona pobýval se svými žáky na jeho panství Tittenhurst Park. Tady, po své každodenní ranní procházce po panství, Svámídzí sedával o samotě, zpíval modlitby a sám sebe doprovázel na harmonium. Jamuná sedávala tiše na schodech před jeho místností, poslouchala a dojetím plakala.

Jednoho rána, když dozpíval, ji Svámídzí zavolaal. Vešla do jeho pokoje a on se jí zeptal, co dělá.

„Poslouchám, Svámídzí. Vaše zpívání je krásné.“

„Chceš jít dovnitř a poslouchat?“

„Ano, hodně moc.“

„Můžeš hrát na buben a já budu hrát na harmonium. Puruśóttama může hrát na karatály.“

Během několika rán Jamuná nahrávala Svámídzího zpěv modlitby od Naróttama Dáse Thákura nazvané Hari Hari Bifalé. Svámídzí vysvětlil její význam: „Ó Pane Hari, promarnil jsem svůj život. I když jsem dosáhl lidského zrození, jako lakomec jsem neuctíval Rádhu a Kříšnu a tak jsem vědomě pil jed.“

Svámídzí potom řekl: „Jamuná prabhu, jaká je tvoje oblíbená modlitba?“

„Mám ráda modlitby Šikśáštaka.“

„To je moc pěkné.“

„Svámídzí, jaká je vaše oblíbená modlitba?“

„Tahle modlitba, Hari Hari Bifalé.“

Než Svámídzí přijel do Anglie, získali oddaní budovu Bury Place v centru Londýna. Když Šjámasundar dokončil renovaci potřebnou k přeměně místa na chrám, Svámídzí, nyní oslovovaný vhodnějším jménem Šríla Prabhupáda, instaloval krásná Božstva Rádhy a Kříšny z bílého mramoru.

Jamuná: To bylo období opravdového rozvoje v Londýně. Tak jako ve Spojených státech prudce přibývalo mladých lidí zajímajících se o duchovní život a prolovení zažitých zvyklostí 50. a 60. let, totéž se ve stejnou dobu dělo i v Londýně. Lidi jsme přilákali většinou prostřednictvím svatého jména. Prabhupádův příjezd v roce 1969 byl katalyzátorem. My jsme byli zasazená semínka a on byl kvetoucí liána lásky Pána Čaitanji. A když přijel, všechno zažehl

s hřměním a nenasytností a rychlostí ohnivé bouře.

Ode dnů v San Franciscu Prabhupáda povzbuzoval Jamunu, aby trénovala nově příchozí ve vědomí Krišny. Napsal jí: „Velmi rád se dozvídám, že ty dva chlapce trénuješ ve vědomí Krišny... Jsi velmi milá dívka a mám v tebe plnou důvěru a přeji si, abys mohla rozvinout tuto linii služby pro společnost.“ (23. května 1968) A v Londýně pak Prabhupádova touha, aby trénovala ostatní, pokračovala: „Velmi rád slyším, že tvůj tréninkový program pokračuje, a výsledkem je, že jsou teď lidé trénovaní pro otevření a udržování nových poboček. Je to pro mě velmi povzbuzující.“ (26. července 1970)

Prabhupáda také Jamunu osobně učil uctívání Božstev a byl její službou potěšený: „Náš londýnský chrám 7 Bury Place byl velmi úspěšně otevřen a séva a púdžá pokračují velmi, velmi pěkně v péči Šrímatí Jamuny Déví. (21. leden 1970)

Na základě Jamuniných doporučení přijal Šríla Prabhupáda nové žáky: „Obdržel jsem (od Monique, Evelyn a Joella) osobní dopisy a doporučení ohledně zasvěcení od Jamuny Déví a v oddělených dopisech posílám řádně odzpívané růžence.“ (8. února 1970)

V dopise také Šríla Prabhupáda ocenil Jamunino kázání v Londýně: „Moc mě potěšilo, když jsem se dozvěděl, že jsi porazila čtyři z výzev Ráma Krišna Misie přednesením citací z Bhagavad gity.“ (10. února 1970) A také napsal: „Pokud budeš pokračovat ve své službě Rádě a Krišnovi podle předepsaných pravidel, bude tvoje láska ke Krišnovi narůstat víc a víc; to už milostí Krišny prakticky vidíš.“ (16. ledna 1970)

Indie, 1970

Jamuná: Ty dva týdny, které jsme strávili v Bombaji, byly dva z nejsil-

nějších týdnů mého života, protože v té době nám Šríla Prabhupáda umožnil vychutnávat kirtan v Bháratavarše Pána Krišny. Středem našich aktivit byl každý den nágar sankirtan. Naše kirtanová skupina byla jako rodina, blízká rodina. Byli jsme rameno na rameno, přesně jako duchovní bratři a sestry, s tak velikou náklonností a úctou jeden k druhému. Cítili jsme, že Šríla Prabhupáda je náš otec a my jsme jeho duchovní děti. Kirtan dával život naší existenci.

Z Bombaje vzal Šríla Prabhupáda své žáky kázat po celé Indii. Jednoho večera, když jejich vlak na dvacet minut zastavil ve stanici Nového Dillí, přišel pan D. D. Gupta z Dillí, se kterým si Prabhupáda dopisoval, aby se s ním ve vlaku setkal. Chtěl pomoci s kázáním a pozval Prabhu-

pádu, aby zůstal v Dillí. Prabhupáda už měl naplánované programy v Bombaji, a tak řekl Gurudásovi: „Tento muž nás zve. Vystup a zjistíš, co pro něj můžeš udělat.“ Vlak měl každou chvíli odjíždět, nebyl žádný čas na diskuzi. Gurudása souhlasil a tak on, Jamuná a čtyři brahmačáři vystoupili z vlaku, aby se pokusili založit ISKCONský chrám v Dillí. Se svými pár věcmi vedle sebe se Jamuná před Prabhupádovým oknem poklonila a jak vlak odjížděl, modlila se o jeho požehnání.

Z Bombaje Prabhupáda napsal Gurudásovi a na konec dopisu připojil: „Má drahá Jamuno, prosím, přijmi má požehnání. Jsi v podstatě vůdcem celé skupiny. Prosím, dej mi vědět, jak se věci vyvíjejí. Doufám, že se všichni máte dobře.“ (7. listopadu 1970)

Svámídzí měl plnou víru v Krišnu a věřil, že statečné, nadšené a sebevědomé kázání jeho žáků ustanoví vědomí Krišny v Evropě, stejně tak jako v Severní Americe

Prosím, snaž se pokračovat v této náladě a budeš stále víc a víc šťastná ve svém životě a nakonec získáš vstup do společnosti Kříšny

Při svých pokusech rozběhnout věci v Dillí potkali Jamuná a Gurudása mnoho indických vůdců a Prabhupáda jim napsal: „Jsem velmi rád, že se vídáte se všemi poslanci a představiteli vlády, a když se vám povede každého z nich udělat členem naší Společnosti, bude to velká služba. Pokuste se o to, jak jen můžete. Také jsem velmi potěšen, že se nyní osobně dobře znáte s premiérkou Indirou Gándhiovou. Jen kvůli vaší přítomnosti vydala speciální pokyny ohledně pobytů oddaných v Dillí. To je evidentně velký úspěch.“ (17. října 1971)

Později Gurudása a Jamuná souhlasili, že zůstanou ve Vrindávanu, aby tady pomohli postavit chrám, a Prabhupáda jim napsal: „Jestli pro mě ve Vrindávanu můžete tímto způsobem zbudovat pěkný chrám, budu vám na věky zavázán... Protože jste upřímní oddaní Kříšny, dává vám všechnu sílu a inteligenci, jak to udělat.“ (19. prosince 1972)

A Gurudásovi pak Šríla Prabhupáda zvlášť napsal: „Jsem si jistý, že jsem tento vrindávanský projekt, který je jeden z nejdůležitějších projektů našeho ISKCONu, svěřil správným osobám, jmenovitě tobě, tvé dobré ženě Jamuně Déví a Kšíródakašájimu Prabhuovi... Co se týče tvých otázek ohledně žen,

vždy jsem přijímal služby od žen bez jakékoliv diskriminace.“ (13. a 26. května 1972)

Odríkáni, 1975

V roce 1975 přijal Gurudása sannjás. Při té příležitosti Šríla Prabhupáda řekl: „Teď už je Gurudása Svámí... Oženil jsem ho, jeho žena je také velká oddaná, Jamuná. Takže teď se Jamuná vydala na moc pěknou cestu. Také se stala sannjásíní. Ačkoliv tu není nic jako sannjásíní pro ženy, ona to dobrovolně přijala. Daří se jí velmi pěkně; proto jsem poradil jejímu manželovi, „Ty také přijmi sannjás.““ (21. července 1975)

Jamuná a její přítelkyně Dínatáriní začaly uctívat malá Rádhá Kříšna Božstva, která Šríla Prabhupáda pojmenoval Šrí Šrí Rádhá Banabéháří. Prabhupáda své dvě žáčky instruoval takto: „Můžete přitáhnout komunitu něžného pohlaví... Pokud můžete všechny tyto dívky zorganizovat, získají transcendentální zaměstnání a nebudou svedeny k životní frustraci. Vaším zaměstnáním by mělo být zpívání a uctívání Božstev. ... Je lepší, když nebudete dělat velký program. Zůstaňte skromným programem.“ (13. ledna 1976) Jamuná a Dínatáriní mu hlásily: „Vaše instrukce jsme vzaly velmi vážně... žijeme čistým jednoduchým životem v plném ohni vědomí Kříšny. Myslíme si, že to je nejvíc prospěšné, a skutečně zakoušíme výsledky tohoto jednoduchého života.“

Milovaná žačka Šríly Prabhupády

V roce 1971 řekl Šríla Prabhupáda Jamuně: „Nemysli si, že fyzická přítomnost je jediný způsob, jak se sdružovat s duchovním učitelem. Snaž se naslouchat.“

Jamuná: Tohle byl pro mě okamžik obrovského učení. Až do té doby

jsem nemohla přijmout odloučení od Šríly Prabhupády nebo myšlenku, že jednou zemře. Ale v té době jsem si uvědomila, že v budoucnosti přijde moment, kdy od něj budu fyzicky oddělena a budu se s tím prostě muset nějak smířit.

Od okamžiku zasvěcení až do jejího odchodu v roce 2011 následovala Jamuná Déví Dásí pokyny Šríly Prabhupády s vytrvalou vírou, denně sloužila Kříšnovi s výjimečnou odborností a velkou oddaností, do hloubky vychutnávala Kříšnova svatá jména prostřednictvím kirtanu a džapy a nořila se do knih a nahrávek se slovy Šríly Prabhupády. Během desetiletí oddané služby se její láska ke Šrílovi Prabhupádovi a jeho daru vědomí Kříšny prohlubovala, transcendujíc čas a okolnosti, a tuto lásku pak upřímně rozšiřovala na všechny, obzvláště na mladé lidi. Díky radosti a zázrakům z následování pokynů Šríly Prabhupády s vírou, byla v její blízkosti přítomnost Šríly Prabhupády hmatatelná. Lidé po celém světě byli a budou transcendentálně inspirovaní oddanou služebnicí Šríly Prabhupády, Jamunou Déví Dásí. A srdce těch, kdo jí byli nablízku, pořád zní ozvěnou její pokory, náklonnosti, radosti, neuvěřitelné kreativity, láskyplného povzbuzení a vděčnosti, kterou cítila ke každému aspektu bhakti.

„Tvé ocenění Ratha játrá festivalu a uvědomění krásy kirtanu a Džagannátha, stejně tak jako velkodušnosti Pána Čaitanji v Jeho vznešených učeních, jsou jedny z úžasných věcí, kterých si všímám ve tvém postupujícím pokroku ve vědomí Kříšny. Prosím, snaž se pokračovat v této náladě a budeš stále víc a víc šťastná ve svém životě a nakonec získáš vstup do společnosti Kříšny.“ (Dopis Šríly Prabhupády Jamuně Déví Dásí, 16. července 1968) 🙏

KONGREGAČNÍ KÁZÁNÍ

V počátcích

V raných letech hnutí Hare Krišna se duchovním životem chápalo žít v chrámu, jako oddaný na plný úvazek. „Oddaným“ se označoval ten, kdo v chrámu bydlel a plně se zaměstnával jenom v chrámových činnostech. Ti, co žili mimo chrám, byli označováni jako „karmís“. V této prvotní fázi ISKCONu se tomu pravděpodobně nebylo možné vyhnout. Toto uspořádání bylo zásadní, protože Šríla Prabhupáda zrovna hnutí na Západě založil, a prakticky nikdo neměl o vědomí Krišny, nebo oddané službě ani ponětí.

Časy se mění

Tím, jak se věci vyvíjely, se přístup změnil. Hnutí se rozšířilo, a ti, co se z různých důvodů nebyli schopni plně zapojit, byli zahrnuti také. Toto hnutí se má rozšířit do celého světa, a proto se hrstka oddaných žijících v chrámu pravděpodobně nestane celosvětovým hnutím. Ve skutečnosti bylo časem zřejmé, že velká

většina oddaných bude žít mimo chrám, a aby se mohla naše organizace vhodně rozšiřovat, musela být podle toho strukturována. Byl to přirozený vývoj i vzhledem k tomu, že mnoho brahamačárich změnilo ášram na grihasthy. Ze začátku bydlely i rodiny v chrámech, ale jak jejich počet i děti rostly, víc a víc grihasthů se muselo odstěhovat, aby mohli zařídit své domácnosti vzhledem ke svým potřebám. Taky se postupně připojovali další lidi, kteří žili ve svých domovech mimo chrám, a jejich počet se zvyšoval.

Současnost

Dnes počet oddaných žijících mimo chrám daleko převyšuje počet oddaných žijících celoročně v chrámech. Díky tomuto uspořádání se hnutí pro vědomí Krišny rozšířilo neuvěřitelnou rychlostí. Dnes v ISKCONu vidíme, že mnoho hospodářů i přesto, že nežijí v chrámech, dodržují striktně duchovní standardy, zpívají 16 kol každý den, následují čtyři regulativní principy

a přijímají zasvěcení. Tímto způsobem posilují základnu našeho hnutí. Možná nejsou schopni účastnit se chrámových činností denně, ale přicházejí do chrámů o víkendech a pravidelně vykonávají rozmanité služby. Udržovat rodinu v dnešní době není vůbec lehké. Získat dostatek peněz na její užití znamená pro grihasthu pracovat 40 až 60 hodin týdně. Pokud nezíská dostatečnou sumu, nebude schopen rodinu dál udržet, a tak často musí pracovat oba manželé, aby rodinu uživil. Je úctyhodné, že i přes tak zaneprázdněný život, grihasthové pořád zpívají svých 16 kol, udržují hezký standard domácího uctívání, čtou knihy Šríly Prabhupády a vychovávají své děti ve vědomí Krišny. Díky své příkladné odevzdanosti se stávají průkopníky a dláždí tak cestu pro ideální Krišny si vědomou komunitu hospodářů v našem hnutí.

Pohled do budoucna

Kdykoliv se snažíme něco rozvíjet, v počátcích musíme přirozeně čelit různým potížím, protože všechny podmínky hned nejsou uspořádány tak, aby účastníky podporovaly naplno. Šríla Prabhupáda chtěl založením farmářských komunit umožnit odhodlaným hospodářům vést jednoduchý život s hlubokým myšlením. Avšak vzhledem k dnešní složitě ekonomické struktuře světa je velice obtížné stát se plně soběstačnou farmářskou komunitou. Mnoho rodin se odstěhovalo na venkov s dobrým úmyslem žít se jenom ochranou krav a farmařením, ale většina nebyla schopna udržet takový život a musela se poohlédnout taky po jiných finančních

Hospodáři udržující své vědomí Krišny jsou vskutku velkými oddanými a zasluhují si ocenění z celého našeho srdce

Sarasukha dasa

možnostech. Díky pokusům a omylům těchto průkopníků se ale naše hnutí učí a má velkou šanci realizovat vizi Šríly Prabhupády. Snad se dopracujeme k natolik dokonalé situaci, kdy budou moct hospodáři žít uvnitř naší společnosti bez toho, aby byli jakkoliv závislí na příjmech zvenku. Mnoho duchovních organizací bylo v této snaze úspěšných, nejzjevněji mormoni. Je ale důležité si uvědomit, že mormonům trvalo stovky let, než se dopracovali do situace, ve které jsou dnes. Takže časem bude ISKCON možná taky mít ideální možnosti pro hospodáře, aby děti mohly být vychovávány uvnitř našeho vlastního vzdělávacího systému a později našly uplatnění v rámci našich institucí, a tak mohly být bezpečně umístěny jak duchovně, tak i materiálně.

Kongregační kázání

Do doby, než budeme mít pro hospodáře dokonalé podmínky, je

úkolem mnišského řádu plně je podporovat. I když se grihasthové nemohou účastnit každodenní služby v chrámu, určitě si zasluhují náš respekt jako velice důležitá součást komunity. Musíme rozvíjet jejich schopnosti a možnosti propagovat vědomí Krišny. Měli bychom je motivovat a trénovat k tomu, aby se stali aktivními kazateli a duchovními vůdci. V tomto ohledu můžeme podrobně studovat životy různých pokročilých oddaných - hospodářů z minulosti. Samozřejmě, za časů Čaitanji Maháprabhua nebyla společenská situace tak komplikovaná, jako je dnes. V té době byl život v Indii velice jednoduchý, byla hojnost jídla a všech nevyhnutelných potřeb a lidé byli proto obecně štedří a velkorysí. To je výhoda života v přírodě. Avšak dnešní svět se tomuto životnímu stylu velice vzdálil, a tím se stal život hospodáře velice složitým. Proto musíme pochopit,

že pod tlakem takových podmínek a tíhou odpovědnosti jsou hospodáři udržující své vědomí Krišny vskutku velkými oddanými a zasluhují si ocenění z celého našeho srdce. V jejich zájmu musí naše hnutí s plnou vážností posoudit, jak vytvořit ty nejvhodnější podmínky na správné využití jejich vzácného času. Jednou z nejlepších cest, jak motivovat hospodáře, je zvláštní ocenění jejich přínosu pro ISKCON. Je naší povinností, jako vedoucích ISKCONu, vést ty, kteří jsou nezištně zapojení do přijímání a rozšiřování vědomí Krišny, a zaměstnat je podle jejich schopností a podle potřeb hnutí. Dejme kongregačnímu kázání vážnost, kterou si zasluhuje. Uvědomme si, že tohle je nejsilnější nástroj propagace vědomí Krišny po celém světě, a neváhejme dát veškerou podporu nutnou k tomu, aby se kongregace stala velice silnou základem našeho hnutí. 🙏

Největší áčárja, jaký kdy existoval

Největší áčárja v historii světa Jeho Božská Milost A. Č. Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda

Když jsem poprvé potkal Akiňčanu Krišnu dáse Bábádžího, nevěděl jsem, co říct. Jednoduše jsem mu vzdal úctu a řekl jsem: „Šríla Akiňčana Krišna dása Bábádží Mahárádža kí džaja!“

Mahárádž viděl, že mám v rukou nahrávač, a aniž bych musel cokoliv říct, zavřel oči, začal tleskat a zazpíval Mangala čarana ještě před zpíváním Šrí Krišna Čaitanja. Když začal zpívat Hare Krišna mantru, bylo to jako ocitnout se v jiném

světě. Jeho zpěv byl tak překrásný a každá slabika jako by byla prosycená bhávou a přemou.

Po asi dvaceti minutách přestal. Podíval se na mě a řekl: „Rád bych ti něco pověděl.“

„Co to je?“ zeptal jsem se.

On řekl: „Jsem starý muž a mám už hodně zkušeností s tímhle světem. Z mojí zkušenosti ti můžu upřímně říct, že nikdy nebyl žádný větší áčárja než tvůj duchovní učitel [Šríla A. Č. Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda].“

Když tohle řekl, byl jsem ohromen, protože je žákem Šríly Bhaktisiddhánty Sarasvatího Thákura. Potom vzhlédl a řekl: „Nikdy v his-

torii nebyl žádný áčárja, který by vykonal takové zázraky jako tvůj duchovní učitel.“

Na chvílku zastavil, podíval se na mě a řekl: „Viš proč?“

Nebyl jsem schopný slova.

„Protože ještě nikdy v historii nebyl žádný větší služebník svatého jména Šrí Krišny než tvůj duchovní učitel, protože tvůj duchovní učitel měl tak úplně absolutní pochopení svatého jména Šrí Krišny a tak úplně absolutní víru ve svaté jméno Šrí Krišny, že osobně nesl svaté jméno Šrí Krišny křížem krážem po celém světě. Proto on je tím největším áčárjou, jaký kdy vůbec existoval.“

Šríla Prabhupáda kí džaja! 🙏

TORTILLY

plněné zeleninovými minipakorami
v pikantním křupavém těstíčku s dresingem, koriandrem a čerstvou zeleninou

Sojanéza:

- 1 tofu
- 2 dl studeného mléka (může být i rostlinné)
- ½ čl soli
- ¼ čl čili
- 2 čl cukru
- šťáva z ½ citrónu

Tofu rozmixujte v mléce a dochuťte solí, pepřem a citrónovou šťávou.

Tortilly (8 ks):

- 1 čl soli
- 2 hrnky hladké mouky
- 50 g oleje
- ½ hrnku vlažné vody

Do misky nasypete mouku a osolte ji, přilijte olej a vodu. Vypracujte hladké těsto, které rozdělíte na 8 dílů. Z každého dílu vyválejte tenkou tortillu a opékejte na suché pánvi z obou stran.

Čerstvá zelenina:

- 1 ledový salát
- 300 g cherry rajčátek

Dresing do tortill:

- 150 g drcených rajčat nebo kvalitního kečupu
- 200 g sojanézy (můžete nahradit hustým bílým jogurtem)
- 1 pl medu
- sůl
- čerstvý koriandr podle chuti

Vše důkladně promíchejte.

Těstíčko na pakory:

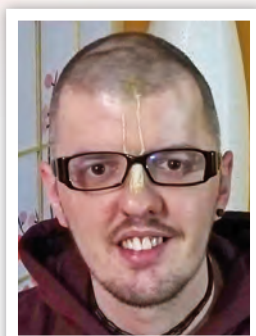
- asi 500 g libovolné syrové či krátce tepelně upravené zeleniny (můžete použít třeba brokolici, květák, mrkev, brambory, cuketu, lilek)
- 1 hrnek (250 ml) cizrnové mouky
- 1 čl jedlé sody
- 2 čl soli
- asi 180 – 200 ml studené vody
- ½ čl mletého pepře
- ½ čl mletého chilli
- 1 a ½ pl kurkumy
- ½ čl římského kmínu
- ½ čl mletého koriandru
- čerstvé bylinky (např. koriandr či petrželka podle chuti)
- rostlinný olej na smažení

V míse promíchejte mouku se solí, kořením a jedlou sodou. Poté do směsi vmíchejte takové množství vody, aby vzniklo těstíčko se stejnou konzistencí jako těsto na palačinky, a nechte cca 15 minut odpočinout. Kousky zeleniny pak namočte do těstíčka a pozvolna smažte dozlatova ve vysoké vrstvě rozpáleného rostlinného oleje. Hotové pakory nechte okapat na papírovém ubrousku, abyste odstranili přebytečný tuk.

A nakonec:

Hotovou tortillu potřete dresingem, nakladte rovnoměrně pakorky a pokrájenou čerstvou zeleninou a důkladně zabalte. Můžete podávat samotné a nebo s pečenými bylinkovými brambory.

S láskou a oddaností
obětujte Šrí Krišnovi

Recept poskytl bhakta Petr Malý